

*Keresztény Civil Szervezetek 7. Országos Fóruma
Az élet védelmében*

Keresztény Civil Szervezetek
7. Országos Fóruma

Az élet védelmében

A 2012. október 18-án megrendezett konferencia
előadásainak szerkesztett változata

Kiadja: Magyar Kereszténydemokrata Szövetség, Budapest

Felelős kiadó: Harrach Péter

Minden jog fenntartva.

Készült a Brankovics Alapítvány támogatásával.

ISBN 978-963-08-6686-6

Nyomda: Grafit Pencil Nyomda

Tartalom

<i>Bevezető</i>	
Strommer Pál	7
<i>Köszöntők</i>	
Harrach Péter	9
Habsburg – Lotharingiai Christiana	13
<i>Előadások</i>	
Böjte Csaba OFM: <i>Megmaradunk!?</i>	17
Jelenits István SchP: <i>Az élet kultúrája</i>	21
Dr. Velkey György: <i>Gyermekeinkre leselkedő veszélyek</i>	29
Dr. Zacher Gábor: <i>Drogcsapdák</i>	43
Janig Péter: <i>Szolgálat a szenvedő ember mellett</i>	51
Bíró Rita: <i>Kötelességek és lehetőségek az élet- és családvédelemben</i>	57
Mórucz Lajosné: <i>Abortusz helyett add örökbe!</i>	63
<i>Zárszó</i>	
Strommer Pál	71
<i>Jegyzet</i>	

Bevezető

Strommer Pál, a Magyar Piarista Szövetség főtitkára,
a fórum levezető elnöke

A szervezők nevében köszöntöm önöket. Köszönjük, hogy elfogadták meghívásunkat és megtisztelik részvételükkel a Keresztény Civil Szervezetek 7. Országos Fórumát. Kérem, ma is figyelemmel hallgassák előadóinkat, és keressék meg a társszervezetek talán már ismerősként üdvözölhető képviselőit, cseréljenek véleményt, vitatkozzanak az elhangzottakról!

Keresztény emberként tiszteljük a teremtett világot, különösen tiszteljük a teremtett életet. Közéleti, vagy civil szerveződésben aktívan részt vevő keresztényként pedig fel is mutatjuk, képviseljük is a teremtett élet tiszteletét. Olyan előadókat hívtunk ma, akik emblematikusan képviselik ezt a szempontot, olyanokat, akik néha különleges körülmények között segítenek megőrizni az éle-

tet, az emberhez méltó életet. Értékekről fognak hallani, az élet értékéről és az élet által megnyíló értékekről. Veszedelemről fognak hallani, amik ezeket az értékeket devalválhatják, és lehetőségekről, keresztény terminológiával kegyelmekről fognak hallani, amelyek hozammal sokszorozzák meg az élet értékét.

Köszöntő

Harrach Péter
a Magyar Kereszténydemokrata Szövetség elnöke

A Keresztény Civil Fórum rendezvényein a magyar társadalom egészét érintő témákkal, mondhatnám nemzeti sorskérdésekkel foglalkozunk.

Ilyen volt a családkról, a demográfiai helyzetünkről és a szegénység kérdéséről szóló fórum, most az élet védelméről, és a gyermekvédelemről szólunk.

Amikor életvédelemről beszélünk, akkor nem a teremtett világ élőlényekre gondolunk, hanem csupán az emberi személyre. Valljuk a Szentírás tanítását, hogy Isten saját képére és hasonlóságára teremtette az embert, vagyis személynek teremtette, és a személyi méltóság kötelez minket arra, hogy védelmet nyújtsunk az embernek. Meggyőződésünk szerint az emberi élet a foganta-

tással kezdődik, és a természetes halállal ér véget. Az élet kezdete és vége a legveszélyeztetettebb, ezért ezek a szakaszok érdemlik a legnagyobb védelmet.

Lehet, hogy most önökben megfogalmazódik a kérdés, hogy egy keresztény politikus miért nem azon gondolkodik, hogy a magzatvédelmi törvényt módosítsa úgy, hogy az teljes védelmet adjon a magzati életnek. Európában, és Magyarországon is, a keresztény politikusok mozgásteret sajnos nem terjed ki arra, hogy teljes védelmet adjanak a magzati életnek. Arra van lehetőségünk, hogy a megelőzés területén dolgozzunk a civil szervezetekkel együtt. A társadalmi tudat formálása, a közgondolkodás alakítása olyan nagy feladat, amely során nem lehet nélkülözni a civil szféra segítségét.

Amikor életvédelemről beszélünk, nem feledkezhetünk meg a gyermek védelméről, a házasság és család védelméről, és bizonyos értelemben, a nemzetvédelemről. Ez utóbbi talán meglepő, de gondoljunk csak bele, ha minden így marad – a termékenységi mutató is –, akkor a század végére Magyarország lakossága a felére csökken, és ennek a lakosságnak az egyharmada 65 év feletti lesz. Működésképtelen gazdaság és társadalom következik ebből. Tehát a fiatalok tudatában jelen kell lennie a gyermekvállalás, az egymás iránti elköteleződés, a családalapítás fontosságának is. Ezzel együtt persze az élet adta örömeink is.

Ebben az oktatásnak és a médiának is igen fontos szerepe van. Az vitathatatlan, hogy mindezt elsősorban a család végezheti el, ezért amikor életvédelemről beszélünk, akkor – ahogy említettem – a családról is szólnunk kell. És ha már család, akkor engedjék meg, hogy néhány mondatot a parlament mostani munkájáról is szóljak, hiszen a Ptk. módosítása, ezzel összefüggésben a családjogi könyvnek a módosítása napirenden van. Az ezt előkészítő családvédelmi törvény meghatározza a család fogalmát, természetesen jogi szempontból, és természetesen a magyar valóságot figyelembe véve. A preambulumban megjelenik az eszményi család képe, amelynek alapja a házasság, és természetesen a házasság nem más,

mint egy férfi és egy nő tartós és kizárólagos szeretetkapcsolata. Ez azonban nem természetes ma Magyarországon és Európában, ezt ki kellett mondani. Mint ahogy az Alkotmányban is ki kellett mondanunk a magzat védelmének a gondolatát.

Már családnak kell minősítenünk azt a kis közösséget, ami egy szülőből és gyermekből áll. Természetesen ez a kis családi mag jobb esetben kiegészül a másik szülővel, hiszen a gyermeknek alapvető érdeke, hogy apja és anyja együtt nevelje, és, lehetőleg ez a két személy ugyanaz legyen az élete során.

Tehát, összefüggenek a dolgok, az értékeink nem egymástól elkülönítve, hanem együtt hatékonyak, és együtt képesek arra, hogy a világunkat formálják. A mai találkozónkon, nemcsak az élet védelméről, hanem az élet örömről is szólnunk kell, és tanúságot tennünk, hiszen csodálatos világban élünk, és az ember egy csodálatos lény.

Azt kívánom Önöknek, hogy ez az esemény is felmutassa értékeinket, és hasznos, kellemes napot töltsenek itt a Parlamentben. Isten hozta Önöket!

Habsburg-Lotharingiai Christiana

Kedves Elnök Úr!
Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Mindenekelőtt szeretnék köszönetet mondani Harrach Péter elnök úrnak, hogy meghívott erre a rendkívül fontos fórumra, és megengedte, hogy tartsak egy üdvözlő beszédet. Ez igen nagy megtiszteltetés számomra. Elnézésüket kérem, hogy angolul beszélek.

Ma azért gyűltünk össze, hogy az élet védelmének fontosságáról gondolkodjunk együtt egy olyan időszakban, amikor egész Európában az élet nagyobb veszélyben forog, mint bármikor ezelőtt.

Jelenleg egy olyan társadalomban élünk, amely elveszítette érzékét az emberi méltóság, az emberi élet méltósága és értéke iránt, elsősorban annak legkiszolgáltatottabb periódusaiban: a születés előtt, időskorban és a magatehetetlen állapotban. Éppen azok,

akik a korábbi időkben a legvédelmezettebb és leginkább megóvott helyzetben voltak, ma visszautasítva, állandó halálveszélyben vannak – az övéik által!

Mindannyian tudjuk, hogy nyíltan vagy titokban ez történik körülöttünk. És senki nem ismeri el, senki nem mer hangosan felszólalni, a társadalom félrenéz, mintha minden a legnagyobb rendben lenne. Mindezeknek az ártatlan áldozatoknak a segélykiáltása süket fülekre talál. Milyen rettenetes botrány ez! Milyen szörnyű seb a társadalmunk testén!

De mi, akik itt vagyunk a mai napon, meghallottuk ezt a segélykiáltást, és mi nem fordítjuk, nem fordíthatjuk el a fejünket. Ezért jöttünk ma össze, ez a fórumunk indítéka.

Mit tehetünk tehát? Van gyógymód a minket körülvevő szenvedésre, az egész Európára kiterjedő nagy szenvedésre?

Van valaki, aki már gondolkodott ezen, írt erről, prófétai módon előre látta mindazt, amit ma tapasztalunk: szeretett előző pápánk, Boldog II. János Pál.

Ő nem csak előre látta mindezt és figyelmeztetett bennünket, hanem választ is adott, egy magyarázatot, amely segíthet megtalálni a gyógymódot, amit keresünk. Az 1988-ban kiadott *Mulieris Dignitatem* kezdetű írásában a női méltóságról ezt írja: *a kezdetektől fogva a Teremtő Isten az emberiség sorsát a nő kezébe helyezte. Egyedül ő ismeri az élet titkát, egyedül ő képes megtanítani az élet művészetét. De ha a nő elfelejti ezt a feladatát vagy visszautasítja azt, az emberiség ki fog halni. De ha sikerül meggyógyítanunk a nőt, akkor meggyógyítjuk a családot, meggyógyítjuk a társadalmat.* (Nem szó szerinti idézet)

A mai társadalmunknak nagy szüksége van a gyógyulásra. Ott kell tehát kezdenünk, ahová II. János Pál irányítja a figyelmünket: a nő meggyógyításával.

A sok-sok év alatt, mióta nőkkel dolgozom, tanítom és nevelem őket, felfedeztem egy titkot: létezik egy titokzatos kapcsolat Isten és a nő között. Egy nagyon szoros kötelék, amely összekapcsolja őt

a mindenható Teremtővel. A Teremtő kiválasztotta őt arra, hogy az ő eszközöként védelmezzen, szeressen, vezessen minden új emberi lényt, akit teremteni akar. És Ő maga, a Teremtő, függővé teszi magát a nő igenjétől, hogy elfogadja-e ezt a szerepet vagy sem. Milyen hihetetlen bizalom! Milyen hatalmas felelősség! Az életet helyezi a kezébe! És ez nemcsak a még meg nem született életét jelenti, hanem a felnövekvő gyermekét, a családot, a betegeket és az öregeket, ismerősöket és ismeretleneket is körülötte. Ezt jelenti az, amit II. János Pál akart nekünk mondani, amikor azt mondta, hogy “ha sikerül meggyógyítani a nőt, akkor meggyógyítjuk a családot, meggyógyítjuk a társadalmat”!

Itt kell tehát kezdenünk. Beszélünk, írunk, tanítanunk kell az élet szépségéről és méltóságáról. Beszélünk kell erről a nőknek, és a férfiaknak is, a családjainkban, az iskoláinkban és az egyetemeinken. Vissza kell állítanunk az anyaság méltósága és nő küldetése iránti érzéket a mai társadalomban. Meg kell tennünk ezt nemcsak a hazánkért, hanem egész Európáért.

Ebben az országban megtehetjük, és szavaink jó földbe hullanak, mert a szívek és az elmék még nyitottak és készek ezt meghallani. Tudom, mert gyakran tapasztalom, hogy ez az ország más, ez az ország él. Azok az alapvető keresztény értékek, amelyek Nyugat-Európában elvesztek a '68-as és a 70-es évek kulturális forradalma során, Magyarországon még életben vannak. A kommunista diktatúra tragikus évei ellenére – vagy talán éppen azok miatt, mert ti küzdöttetek és szenvedtetek ezekért az értékekért – még itt vannak, még léteznek. A család fontossága, a szülők iránti tisztelet, az anyák fontossága, és igen, az engedelmség az apák felé még létezik. Nem mindig és nem minden családban, de nagy számban.

Ez azt jelenti, hogy Magyarország egy egészséges nemzet, amelynek van jövője. Jövője, ami felelősséggel is jár, felelősséggel a szomszédos európai országok irányába. Azon országok felé, amelyek ma betegek és szenvednek, mert feladták és elveszítették keresztény értékeiket, amik életben tartották őket 2000 éven keresztül.

Magyarország történelme során sokszor bizonyult a kereszténység védelmezőjének és megmentőjének Európában. Magyarország ma, és különösen a mostani kormányunk alatt ismét arra hivatott, hogy megmentse Európát a lelki és erkölcsi haldoklásból. Ezt az Európát meg lehet menteni egy olyan nemzet példájával, amely nemcsak olyan keresztény alkotmányt adott magának, amely megvédi a családot, megvédi az élet értékeit, hanem ahhoz is megvan a bátorsága, hogy keresztény nemzetként éljen és cselekedjen.

Ez jogosít fel minket a reményre, hogy bizalommal tekintsünk a jövőbe, amelyben be kell töltenünk küldetésünket, mindegyikünknek azon a területen, ahová Isten küldött bennünket.

Megmaradunk!?

Böjte Csaba ferences szerzetes,
Dévai Szent Ferenc Alapítvány

Én is olvasom az okos, precíz kimutatásokat, hogy az elmúlt években itt is, ott is mennyivel fogyott a mi drága népünk, és hogy a statisztikák fényében mire számíthatunk. Természetesen én is ki tudom számolni, hogy ha havonta leesik 10 cserép a házamról, akkor mikor fog elfogyni az összes cserép és rám roskadni a ház. Az is logikus, és ki is lehet számolni, hogy ha jön nekem ezer méterről az autó ötvenessel, akkor hány másodperc múlva fog elütni... csak az nem logikus, hogy miért nem ugrok félre, miért nem igazítom meg a cserepeket az otthonomon, miért várjuk némán, passzívan a sorsunk beteljesedését?

Egy statikusan gondolkodó világban élünk, a legtöbb ember abból indul ki, hogy ilyen a világ, ez van, ezt kell elfogadni. Mosta-

nában újból és újból felcsendül bennem egy régi, Kájoni János által gyűjtött csíksomlyói dal refrénje: „Ha nincs kenyér, keresünk!” Igen, mi keresztények a mi Urunktól Istenünktől azt halljuk: „Keressetek és találtok, zörgesetek és ajtót nyitnak nektek”, „bármit kértek az én nevemben, azt megkapjátok”... Igen, egy változó, növekvő, kibontakozó világot teremtett az Isten, és mi ennek a folyamatosan születő világnak vagyunk a gyermekei. Nem statikus, fáradt gondolkodás kellene, hogy vezessen bennünket, hanem egy dinamikus, bátor, cselekvő, keresztény lelkület, a mi Urunk Istenünk szelleme. Isten ránk bízta a teremtő erőt – merem-e azt használni hittel, reménnyel? Szépnek látom-e Isten adta drága szülőföldemet? Azt, ami érték nekem, azt örömmel meg merem-e osztani gyermekeimmel?

Egy kedves vállalkozó itt Székelyföldön 15 év alatt egy kis csodát teremtett, van panziója, sípályája és főleg sok-sok vendége. Egy nap felhívott szomorúan, hogy nagyra nőtt fia összepakolt és elment Amerikába. Leültünk beszélgetni és én megkérdeztem őszintén: „Mit gondolsz, ezt, amit itt 15 év alatt megálmodtál, felépítettél, más országban el tudtad volna érni? Saját szájával mondta ki, hogy nem. Hát akkor miért kell nap mind nap azt mondani, hogy itt Erdélyben nem lehet eredményesen dolgozni, meg nem is érdemes, mert úgyis minden hiába, és így tovább. Ha a gyerekeid nap mind nap csak azt hallják, hogy nehéz, hogy nem éri meg, akkor miért ne mennének el a mi „rossz” világunkból? Barátom némán hallgatott, láttam, hogy érti azt, amiről beszélünk. Végül is ő űzte el, a problémák folyamatos felemlegetésével magától, szépen fejlődő vállalkozásától a gyermekét. Így igaz, de gond egy szál sincs - mondtam neki - most neked kell visszaédesgetned a fiadat! Ha felhívod, ha írsz neki, mindig mondd el, hogy mennyi vendég volt, hogy ma hányan lovagoltak és hogy mennyi állatot tudtál értékesíteni a saját tehéncsordádból. Nem kell bölcselkedni, valótlan dolgokkal hengegni, csak az igazat mondd ki, de azt újból és újból örömmel mondd el, mert a te örömeidnek, bizakodásodnak teremtő ereje

van! Használt a gyógymód, a fiatalember, mint szakács hazajött és vezeti apja konyháját.

Igen, folyamatosan félrevert harangok mellett nem lehet családot alapítani, munkát vállalni, gyereket szülni. Abba kellene hagynuk az állandó pánikolást, nyafogást, siránkozást, és merjük kimondani a gyerekeink, fiataljaink előtt, hogy ennyi cipőnk, ruhánk soha nem volt, és őseinknek sem volt az elmúlt ezer év alatt, és azt is mondjuk el, hogy ilyen mennyiségű élelmiszer, információ, luxuscikk soha nem volt még a Kárpát-medencében. Nehéz a magyar ember sorsa? Igen, vagy 10-20 kilóval átlagban valóban nehezebb a kelleténél, és ezért kell, hogy fogyókúrázzunk. Ennyi kövér ember, megműveletlen föld, leszüreteletlen almafa, megkapálatlan szőlőtőke soha nem volt itt a Kárpát-medencében! Miért sírunk? Miért űzzük el gyermekeinket, fiataljainkat falvainkból, városainkból?

A félelem, a szorongás, ha csak irreális, még akkor is mindenképp kifejti a maga pusztító hatását. Hogy mennyire így van, elmondok egy kísérletet: A tudósok vettek száz egeret, ötvenet beraktak egy kísérleti terembe, a másik ötvenet egy ugyanolyan terembe zárták. Arra voltak kíváncsiak, hogy a félelem, a szorongás, a stressz mit fog eredményezni az egereknél? Éppen ezért az egyik megfigyelés alatt álló terembe beraktak egy ketrecbe zárt macskát. Így bezárva a macska nem bánthatta az egereket, de a szaga érződött, közben nyávogott, morgott félelmetesen és a kis parányi állatokra ez az irreális félelem is hatással volt. Abban a teremben ahol nem volt cica, az élet szépen ment a maga medrében, sok-sok kis egérke született, a párok gondoskodtak a parányi utódokról, vígan fejlődött az egérpopuláció. A másik teremben, ahol a cica a ketrecben biztosította a stresszt, a félelmet, hiába, hogy egyetlen egeret sem tudott bántani, az egerek nem hoztak kellő mennyiségű utódot. Sokszor a megszületett utódokat is megették és azok a kis egerek amelyek életben maradtak, sokkal gyengébben fejlődtek, betegesebbek voltak, sőt mindenféle deviancia gyakrabban előfordult náluk, pl. több volt itt a saját neme iránt vonzó egyed.

Igen, a félelem, a szorongás, még az irreális, alaptalan félelem is öl, pusztít, megfojtja az áldozatát! Ezt a gonosz lélek is jól tudja, ezért lengi be világunkat ez a hatalmas nyugtalanság, félelem! A Gonosz mindig, de mindig ócsárolja a Jóisten által szeretettel teremtett világot. Jézus Krisztus mindig, de mindig vigasztal, biztat, bátorít! Azt kéri újból és újból, hogy ne féljünk, hanem bízzunk benne!

Végezetül szeretnék elmondani egy jó hírt. Erdélyben, a tavaly télen, a hideg miatt egy héttel meghosszabbították a téli vakációt és mi szépen csendben pihentünk a nagy hó alatt. Érdekes, a kollégáim családjában toronymagasan a szeptemberi hónapban született a legtöbb kisbaba. Igen, a csend, a nyugalom, a béke meghozta a maga gyümölcsét. Szerintem ebben a mai gazdasági, társadalmi hullámverésben is, ha magunkban, a környezetünkben békés nyugalmat tudnánk teremteni, akkor Isten áldása kiáradna ránk és megmaradnánk. Ha hitetlenül a gonosz lélekre figyelünk, akkor a félelem, a szorongás, a legtöbbször felesleges pánik, alaptalan stressz összemorzsolja a szívünket is, de a népünket is.

E néhány gondolattal szeretném megköszönni azt a hatalmas bizalmat, szeretetet, melyet folyamatosan érzek az anyaországi testvéreim részéről, és kérek elnézést, amiért nem tudtam Székelyföldről személyesen elmenni Budapestre.

Adja a jó Isten, hogy áldás legyen ezen a mostani találkozón is!

Az élet kultúrája

Jelenits István piarista szerzetes tanár

Megilletődve szólok, és megvallom, hogy nem a terem és a ház készlet erre a megilletődésre elsősorban, hanem az önök jelenléte és a figyelme a téma iránt, és a megtisztelő bizalom, hogy meghívtak előadónak.

Sokat tűnődtem, hogy az élet kultúrájáról mit is kell elmondani. Elsősorban azt szeretném én is elmondani, hogy az élet, mint érték, manapság sokfajta kérdést vet fel. Nemcsak a magzati élet, nemcsak a beteg és idős embereknek az élete, élethez való joga kérdéses, hanem egyáltalán az, hogy mit is kezdünk az életünkkel. Olyan érdekes, fiatal koromban marxista egyetemre jártam természetesen, utána léptem a szerzetesrendbe, miután az egyetemet elvégeztem, és ott Makarenko pedagógiáját tanították. Makarenkóra sok tisztelettel tekinthetünk azzal együtt, hogy nem keresztény

módon gondolkodott, de sok tiszteletre méltó érték vezette. Híres könyvében, *Az új ember kovácsa* című műben szinte profán szentként mutat be a környezetéből néhány érdekes pedagógust. Az egyik története nagyon belém vésődött. Egy fiatal kollégája került arra a telepre, amit ő alapított Csaba testvér módjára, hogy a kallódó gyerekeket összeszedje, és azután értékes emberré nevelje. Oda ment egy pedagógus, jelentkezett munkatársként szolgálattételre. Figyelte Makarenko, hogyan is él ez a férfi. Rájött arra, hogy reggelenként hajnalban korán kel, és kimegy a folyóhoz, amelyik ott folyik az intézetük mellett, megfürdik, utána jön vissza, és fog hozzá a naphoz. Ez nagyon tetszett neki, egyre nagyobb csodálattal látta, hogy akkor is kiment, amikor már jött az ősz, és a folyó már hideg volt, szelek is fújtak keményen. Sőt, amikor befagyott a folyó, akkor is kiment, léket vágott a jégen, és akkor is megfürdött. Ennek persze egy-kettőre az lett a következménye, hogy tüdőgyulladást kapott, hetekig kellett kezelni, és akkor próbált Makarenko a lelkére beszélni, hogy vessen számot a lehetőségekkel, és ne kockáztassa a drága életét. Ő azt mondta, hogy ő mégis úgy gondolja, hogy edzett emberekre van szükség, és nem akar élni akkor, ha nem tud minden nap, hidegben is megfürödni ebben a folyóban. Ismételten beteg lett, előlről kezdte. Természetesen a történetet azért írta le Makarenko, mert végül is sikerült neki annyira edzett emberré válnia, hogy ezeket a téli fürdőket is kibírta, fittyet hányt az időjárás viszontagságaira, és makkegészségesen élt, és nevelte a rábízott fiatalokat.

Milyen érdekes, Sík Sándor annak idején Makarenkóról egy tanulmányban azt írta, hogy ez csupa pogányság, és nagyon tiszteletreméltó, de állandóan érezzük azt, hogy egy másféle lélek munkálkodik ebben, mint ami az Evangéliumban.

A kereszténység nem arra tanít, hogy ilyen magunk szabta eszmények szerint döntsük el, hogy érdemesnek tartjuk-e az életet arra, hogy éljük vagy pedig nem. A saját életünket is, a másokét is meg kell becsülnünk akkor is, ha az nem mindenre képes, mint amit mi megálmodunk. Nem mondhatjuk azt, hogy csak az

az élet értékes, amelyik ilyen és ilyen teljesítményeket produkál. A határaival együtt, a gyöngeségeivel együtt is érték az emberi élet. Persze, hogy törekednünk kell arra, hogy az életünk értékeit egyre gazdagabbá tegyük, és hogy csakugyan ne elégedjünk meg azzal, ami magától van, hanem dolgozzunk önmagunkon, biztassuk egymást, hogy a rejtőző lehetőségeket magunkból felszínre hozzuk. De nem viselkedhetünk olyan pogány módon, mint ez az érdekes makarenkói pedagógus, hogy magunk szabjuk meg azt, hogy mitől függ, hol kezdődik, hol válik igazán értékessé, élni méltóvá az emberi élet.

Ideológiák töltötték be a XX. század történelmét, megpróbáltatásokat, világháborúkat, forradalmakat hoztak az emberiségre, és ezek az ideológiák azt mondták, hogy nem minden emberi élet értékes. Ahhoz, hogy az igazi emberi értékek szabadon kibontakozzanak, ahhoz a világot meg kell tisztítani attól, ami benne értéktelen. És akkor elindítottak hadjáratokat, táborokat szerveztek, ahová összegyűjtötték azokat az embereket, akiket az életre méltatlannak, érdemtelennek tartottak, annak érdekében, hogy a többi ember emberhez méltó életet éljen. Ezeknek a kiirtását látták a lehetséges legjobb útnak. Úgy érezték, hogy joguk van ahhoz egy jobb élet, egy teljesebb élet biztosítása érdekében, hogy a méltatlanok életét kioltásák.

A kereszténység arra tanít, hogy minden ember élete érték. Egy-
más életét is tisztelnünk kell különböző adottságokkal, kulturális örökségekkel. A különböző eszményekkel élő emberek élete megbecsülni való. Az Evangélium, illetőleg a Szentírásban Szent Pál szava, amikor a felebaráti szeretetről ír, akkor azt mondja, hogy a felebarát az az ember, akiért meghalt Krisztus. Hát, ezt örököltük a kereszténységtől, hogy a másik ember az, akiért meghalt Krisztus. Ha arról van szó, hogy az élet értéke mégsem abszolút, akkor arra gondolhatunk, amit Jézus mondott, hogy aki az életét meg akarja tartani, elveszíti azt, és aki az életét kész odaadni, az megtalálja. Ha meg akarjuk tartani a magunk életét, akkor baj van. De

ha készek vagyunk odaadni, akkor a mi életünk is értékes lesz, és más emberek életét is értékesebbé tudjuk tenni, még értékesebbé.

Az élet nem abszolút érték, de nem is olyasmi, mint amit magunk, mi élünk le. Az életünk értékét az Isten méri le, és arra tanít minket, hogy vállaljunk áldozatokat, ha saját életünkről van szó. De ne bolond, magunk által kitűzött célokért, vagy olyan célokért, amelyeknek a kultuszát egy fogyasztói társadalom próbál kialakítani bennünk, amelyik arra nevel, hogy akár az életünket is odaadjuk ilyen-olyan céloknak az eléréséért, hogy tékozzunk el az életünket ahelyett, hogy értelmes módon éljünk és használjunk.

A kereszténység arról beszél, hogy az életnek a kellő kultúráját kell megteremtünk, felfedeznünk, őriznünk, átadnunk egymásnak. Nem ilyen frissen támadt, riadt, a modern tapasztalatoktól sugallt ideológiák mondják meg, hogy mit ér az élet, és kinek az élete mit ér, hanem egy kultúra segít bennünket abban, hogy az élet értékét és az áldozatnak az útját, és egymás életének a megbecsülését is megtanuljuk. A saját életünknek a helyes megbecsülését és elfogadását is megtanuljuk.

Nagyon érdekes, hogy ez a kultúra persze teremt jogszabályokat is, és egy nemzet jogalkotóinak felelősségük, hogy lehetőség szerint olyan közállapotokat teremtsenek egy országban, amelyek az élet helyes értékelését lehetővé teszik. Jogi kategóriákkal is biztosítják, büntetések szabnak azok ellen, akik az étellel felelőtlenül bánnak, vagy felelőtlenül agítálnak olyan dolgokért, amik életpelenesek.

Mégsem elsősorban a jogszabályok védik az életet, hanem egy kultúra, amelyik apáról fiúra száll, amit mi is örököltünk, amit tisztított a hit, az Evangélium, de nem valami vadonatúj dolgot hozott, hanem a már bennünk levő, a belénk teremtett eszmécsünket segítette Jézus szavával különös világosságra. Az életnek ilyesfajta megbecsülésére kell, hogy tanítsuk egymást. Ez az élet kultúrája. Tanít az iskola is, a pap is a szószéken, de nem igazán ilyen megfogalmazott gondolatok, hanem tapasztalatok őrzik ezt a kultúrát. És ezek a tapasztalatok – hallottuk itt már, és fogjuk

is hallani – a családban otthonosak igazán. Az édesanya tanítja a gyereket arra, hogy az ő élete érték, hiszen értéknek tekinti őt az édesanyja és az apja is. Ugyanakkor, úgy érték, hogy azért nevelni kell. Próbák elé kell állítani, de nem azt kell mondani, hogy ha ezt meg ezt nem teszed meg, akkor nem szeretünk, akkor kidobunk az ablakon, nem törődünk veled, hanem azt, hogy nagyon szeretünk, de még több örömet fogsz szerezni nekünk, ha sikerül felmásznod a mászókéra, ha sikerül a szomszéd gyerekekkel barátságban lenni, és nem bosszúságot okozni neki, és így tovább.

Az élet értékét valamiképpen nem a filozófusok fogalmazzák meg, hanem egy filozófiákba le sem fektetett kultúra őriz. A szívnek a kultúrája, amelynek a legigazabb fészke a család. Amelyik betölthet minden fajta közösséget. A saját életét az tudja megbecsülni, aki a másik életét is feltétlenül, feltétel nélkül meg tudja becsülni. Ez nem azt jelenti, hogy mindent egyformán értékesnek mondunk az emberek viselkedésében, de a legszerencsétlenebb embert is, az értékektől legmegfosztottabb vagy hamis értékek vonzásába sodródott embert is értékesnek hiszünk. Pontosan azért igyekszünk megmenteni attól, amibe került. És pontosan azért érezzük felelősnek magunkat érte, mert arra gondolunk, hogy aki a saját életét nem becsüli igazán, az a mások életét sem becsüli, az nem kapott meg valamit, ami miatt ő került a legszerencsétlenebb helyzetbe. Tehát nem ellene kell védekeznünk, hanem érte kell erőfeszítéseket tennünk, és nem nagy hanggal, ripakodással, gorombasággal tudjuk őt megfékezni valószínűleg, hanem éppen valami fajta nagyon okos, nagyon felelősségtudó szeretettel, aminek a törvényei megfogalmazhatatlanok, de mégis bennünk élnek, mert pont erre születünk, hogy így érezzük magunkat felelősnek egymásért, és így kapcsolódják egymásba az életünk.

Én azt gondolom, arra kell most nagyon figyelni, hogy az életnek ez a kultúrája most különösen veszélyben van. Talán nem is csak a hazug, hamis utakra tévedt ideológiák miatt, hanem amiatt, hogy az életmódunk, az életformánk nagyon hirtelen egyik nemzedékről a másikra igen-igen gyors sebességgel átalakul,

és ezek között az új feltételek között a régi, hagyományos módok, ahogy az élet kultúrája bennünk megfogalmazódott, és közkinccsé vált, ezek a módok valahogy nem működnek többé. A családok, sokszor mondjuk, hogy veszélybe kerültek. Nemcsak abban, hogy kevés gyereket vállalnak a szülők, hanem hogy szétfoszlanak a családok, a hűség tisztelete, becsülete is megromlott. Sokan megfogalmazzák, hogy eljárt az idő az egy férfi, egy nő életfogytiglan tartó kapcsolatára épülő család felett. Az a múlté, és lehet a múltban tisztelni, de a jelenben már nem korszerű, vagy nem időszerű. Nagyon érdekes ez, hogy így, eszmeileg is megfogalmazódik. Ennek van valami tapasztalati alapja. Észrevétlenül, például azzal, hogy a családban megjelentek a média különböző csatornái – a rádió, a tv, az internet, és így tovább –, a családba hazatérő ember többé nincs egyedül a családtagjaival. Beáramlik az otthonába is a világ, és ezt nem veszi észre, ez ellen nem védekezik, nem is érzi ezt ellenségesnek. Észrevétlenül átadja magát annak a figyelemnek, amitől régen mentes volt az ember, amikor hazatért akár a kis házába, akár a palotájába, akár az ősember a barlangjába. Ha oda hazatért, azokkal volt együtt, akiket különösen ismert, szeretett. Ezekkel töltötte az éjszakákat, télen a hosszú estéket. Ezekkel beszélgetett, mesélt, együtt dolgozott. Régen nem voltak gépek a házban. Most nagyon örülünk annak, hogy nem kell fát vágni, nem kell begyűjtanunk, hanem mindenféle gép a rendelkezésünkre áll. Nem kell nagymosást tartani, nem kell a lekvárt főzni, kavarogatni, hanem megvesszük a boltban. Közben pedig egy francia statisztikát olvastam: átlagosan – állítólag – Franciaországban egy férfi és egy nő, egy házaspár naponta hét és fél percet beszél egymással. Én szülői értekezleten sokszor elmondtam ezt iskolánkba járó diákok szüleinek. Egymásra néztek, mosolyogtak, azt mondták, tanár úr, mi még annyit sem beszélünk. Ha hét és fél percet beszél egymással két ember, akkor mennyit beszél a gyerekeivel? Akkor, ha csak megkérdezi, mi történt az iskolában, a gyerek azt mondja, hogy nem történt semmi, akkor nagyon nyugodt, hogy nincs semmi gondja, és nézheti tovább a televíziót. A gyerek pe-

dig rájön arra, hogy úgysem érdekli a szüleit, hogy mi történt az iskolában, nem jut el odáig, hogy érdekelje. Ha baj történt, akkor odafigyel, és akkor felvonul és megvédelmezi a fiát. De hogy mi történt a szomszéd gyerekkel, kivel beszélgetett, milyen órán hallott valami olyasmit, ami az ő életét nagyon mélyen befolyásolja, ezt nem tartja fontosnak, ez a gyerek dolga, meg az iskoláé. Majd meglátjuk, ha nem jól felel, akkor majd beavatkozunk.

Kedves barátaim, ezek nem ellenséges erők, amelyek összetartozó embereket egymástól elválasztanak, hanem egy új „klíma”. Mintha eddig nyár lett volna, és most télre fordult, vagy pedig mintha eddig ilyen-olyan égövben éltünk volna, és most elmozdult volna a földnek a pólusa, és hosszabb telek, vagy ilyen-olyan idők köszöntöttek volna ránk.

Számot kell vetni azzal, hogy mi is történik velünk, körülötünk, és nagyon derűsen új stratégiát kell kidolgoznunk arra, hogy egymásra leljünk összetartozó emberek, és az élet valóságos tapasztalatairól beszélni tudjunk az öregapánkkal, aki eddig nem mert beszélni a tapasztalatairól. El kell, hogy mondja, ami a szívében van, ami emléket őriz, amiből tanult. Az élet megbecsülését is megtanulta talán. Ezeket a helyzeteket kell felfedeznünk. Nem elég a parlamentben küzdenünk azért, hogy az abortuszt tiltsák, hanem a lányokat kell úgy nevelni, abban segíteni – nem okos tanácsokkal, hanem másként, hogy észrevegyék –, hogy nem áldozat az, ha férjhez mennek idejében, akkor, amikor még jó szívvel tudják fogadni a gyerekeiket, és nem érzik feladatnak, hogy egy-két gyereket is fel kell nevelni.

Manapság a fiatalok életének a legfőbb célja, hogy egy életstratégiát kialakítsanak, egy karriernek a feltételeit megteremtse, és úgy gondolják, hogy utána majd megtalálják azt, akihez hozzámehetnek, akivel családot alapítanak, és ez magától megy. Valamiféleképpen ezeket a nem is tudatos, hanem alattomosan az életünknek az értékei közé férkőző fátylakat vagy akadályokat kell egyszerűen felismernünk, és akkor majd talán tudunk is ellenük valami módon védekezni. És meg tudjuk tanítani, egymást el

tudjuk vezetni oda, hogy az életnek az igazi értékeit meg tudjuk becsülni. Nem tanácsokkal, nem pedagógiával, nem lélektani kurzusokkal – azokra is szükség lehet, amikor már baj van. Akkor, mikor az élet a maga útján megy, akkor teret és bensőséges időt, imádságos hátteret kell teremteni ahhoz, hogy az életnek ezt a kultúráját újra meg tudjuk lelni, és ennek az értékére egymást ráeszméltessük. Aki ennek az értékeire ráeszmélt, az nem tehernek érzi ezt, hanem áldásnak, hogy ezt felfedezte, és úgy tud élni vele, hogy örül ennek, és nem valami hallatlan, fogcsikorgató kötelességgént áll ennek a szolgálatába.

Azt gondolom, ezeken kell elgondolkodnunk. És ezért nagy szó, hogy most itt a parlamentben nem a hatalom birtokosai ülnek együtt, akiknek a vállán egy ország intézményes felelőssége nyugszik, hanem különféle civil szervezeteknek a tagjai és a képviselői, akik egy kicsit a családok intimitásával élhetnek együtt, őrizhetnek kultúrát, értékeket. Az élet értékét is ilyen evangéliumi, ősi módon, nagyon tiszta, emberi módon őrizhetik. Akkor, amikor ez veszélybe kerül, akkor a legközelebbi emberhez fordulhatnak, annak a bajával törődhetnek, megkereshetik egy falu népétét. Azt mondhatják, megszólítunk titeket, és megpróbálunk tenni valamit azért, hogy ne rémülten reagáljatok azokra a gazdasági átalakulásokra, amik körülvesznek, hanem tanuljatok meg gazdálkodni azok között, ami között éltek. És azután, az emberek között társakra lelni azért, hogy ha kicsúszik alólunk a föld, akkor ne essünk kétségbe, hanem a meglévő körülmények között leljük meg azokat a lehetőségeket, amelyek az emberi élet méltó megélésére ma is megnyílnak.

Ebben kell, hogy a hitünk is leleményessé tegyen. Ezt a hitet nem mint valami parancsrendszert vagy követelményrendszert kell hirdetni, hanem úgy, mint az élet gazdagságát őrző tapasztalatot és áldást. És ha ekként tudunk ennek a hitnek a nevében cselekedni, akkor szebb lesz körülöttünk a világ, és megtanulnak önmaguk és egymás megbecsülésében élni azok, akikhez az útjaink elvezetnek.

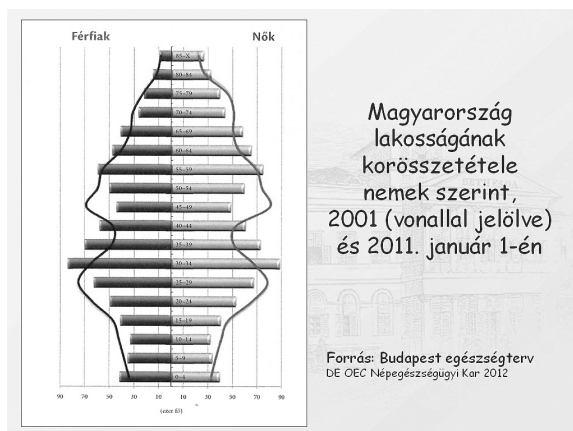

Gyermekeinkre leselkedő veszélyek
Válaszok az egészségügyi ellátórendszerben

Dr. Velkey György főigazgató,
Bethesda Gyermekkórház

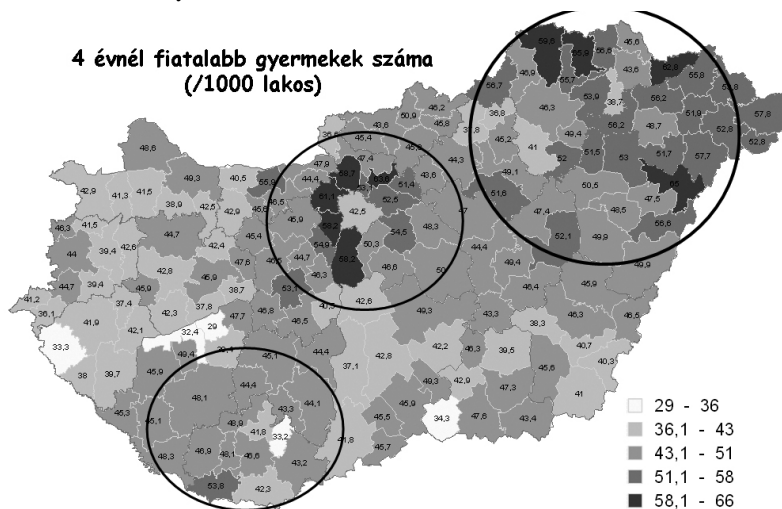
Azt hiszem, én is szívesebben hallgatnám tovább a nagyon mély, emberi és teológusi bölcsességeket és tanári tapasztalatokat, amelyeket az előbb hallottunk. De most gyakorló gyermekorvosként, kórházigazgatóként, egészségpolitikusként kénytelen leszek sok adatot elmondani és sok számot bemutatni. És arról a nagyon egyszerű kérdéstről beszélni, hogy miért és milyen betegségekben betegek ma a magyar gyermekek és mit lehet ezzel kezdeni? Mit lehet ezzel kezdeni az egészségügyi ellátó rendszer oldaláról, és mit lehet ezzel kezdeni a családok és a társadalom oldaláról?

Amikor a magyar gyerekekről és a magyar családokról beszélünk, akkor először a korfát kell bemutatni.

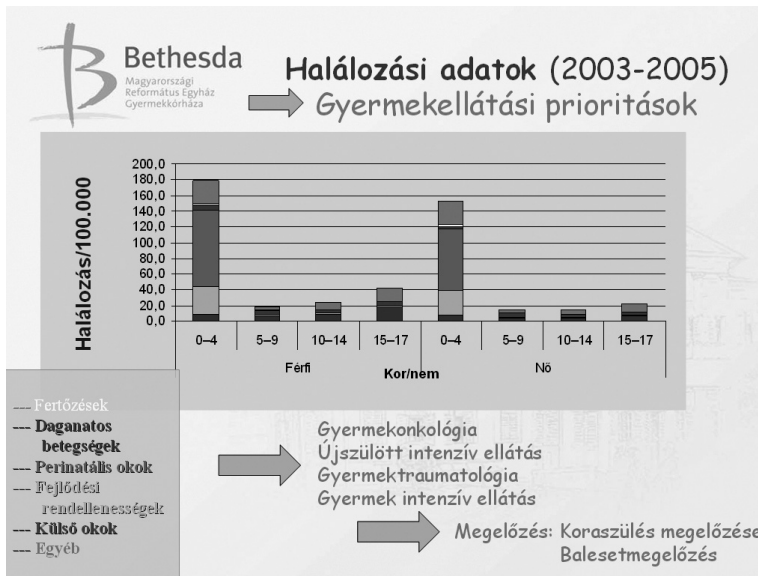

Ennek a korfának karácsonyfa alakúnak kellene lenni. Látjuk azt, hogy nagyon hiányoznak a fiatal korosztályok, erről mindannyian sokszor félelemmel telve gondolkozunk. Nagyon hiányoznak a fiatal korosztályok a magyar népességben.

Ha megvizsgáljuk az ország térképét, akkor azt is láthatjuk a bekarikázott területeken, hogy nagyon egyenetlen a gyerekek születésének a helye.

A három bekarikázott terület, ahol a legtöbb gyerek születik: Észak-kelet Magyarországon, a Budapest körüli agglomerációban, illetve Dél-Somogyban. Vagyis a középső területet leszámítva az ország legszegényebb területein születnek meg ezek a gyerekek. Amikor arról gondolkozunk, hogy miben betegszenek meg a gyerekek, és mi ezek közül a legsúlyosabb, akkor a halálzási adatokhoz kell hozzányúlnunk.

Ebből a talán első látásra bonyolult ábrából azt látjuk, hogy elsősorban a születés körüli betegségekben, fejlődési rendellenességekben, daganatos betegségekben, és az úgynevezett külső okokban, vagyis a balesetekben és ehhez hasonló, nem belső megbetegedésekben halnak meg leginkább a gyerekek Magyarországon.

Ami nyilvánvalóan az ellátó rendszer szervezésének megadja az alapvető irányát. Tehát a gyermekkonkológiával, intenzív ellátással, traumatológiával, koraszülött intenzív ellátással, újszülött intenzív ellátással és az ilyen típusú betegségek megelőzésével kell a szakmának foglalkoznia.

Nagyon izgalmas adat és ennek a szakmai programnak a sikerét jelzi az, hogy igen jelentősen javult, és az utolsó évben már öt ezrelék alattivá vált a magyarországi csecsemőhalálzási szám. Ez már az európaiakkal kompatibilis érték. Azt láthatjuk, hogy ennek az eloszlása az országban igen egyenetlen, és a szegény megyékben a legnagyobb a csecsemőhalálzás, vagyis itt igényli a legnagyobb beavatkozást a probléma.

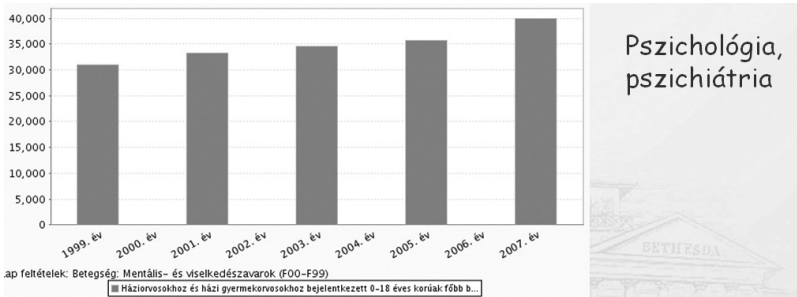
Ha túllépünk a halálzási adatokon, és a megbetegedési adatokat vizsgáljuk, megint csak nagyon érdekes, izgalmas, és mindannyiunk számára tanulsággal járó trendeket figyelhetünk meg. A magzati növekedésben visszamaradt gyerekek aránya nőtt az elmúlt évtizedben, ez bizony összefüggésben van az orvostudományi szakirodalom szerint is azzal a ténnyel, hogy ma Ausztria után Magyarországon dohányoznak legtöbbet a fiatal nők. Ha a többi nagyon fontos rizikóbetegség gyakoriságának növekedését nézzük, akkor a szív- és érrendszeri rizikóhoz vezető fiatalkori, gyerekkori elhízás, illetve a magas vérnyomás betegség az itt látható trendek szerint nőtt az elmúlt évtizedekben. Szintén nő gyerekkorban a cukorbetegség és az asztma előfordulása. Ezek mind civilizációs betegségeknek tekinthetők.

Igen izgalmas lehet mindannyiunk számára, hogy a különböző viselkedés- és mentális zavarok, illetve a pszichés fejlődés rendellenességei, a különböző magatartási és emocionális zavarok hogyan nőttek meg a gyermekpopulációban szintén ez alatt az időszak alatt.

A társadalom viselkedése és a környezetünk alakulása igen jelentősen rontja a gyerekeink megbetegedési statisztikáit. Nagyon izgalmas adat az is, amikor azt vizsgáljuk, hogy hogyan oszlik meg a csecsemők megbetegedése pl. Budapesten körzeti gyerek házi orvosok által adott jelentésekben.

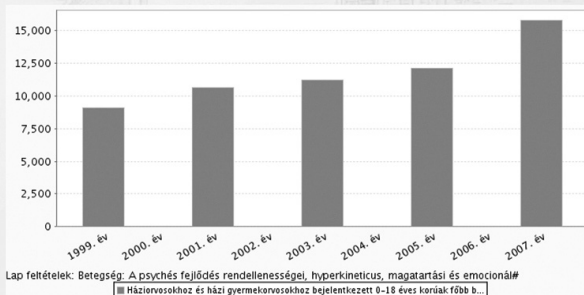
Itt megint csak a környezetre vezethető vissza az asztmás, atopiás betegségek, vagy a visszamaradt magzati növekedéssel kapcsolatos betegségek szaporodása. Hasonlóan a gyermekpopulációban is látjuk ezt, hogy az előbbiek mellett még az elhízás jelenik meg igen nagy gyakorisággal ebben az életkorban.

Gyermekinkre leselkedő veszélyek

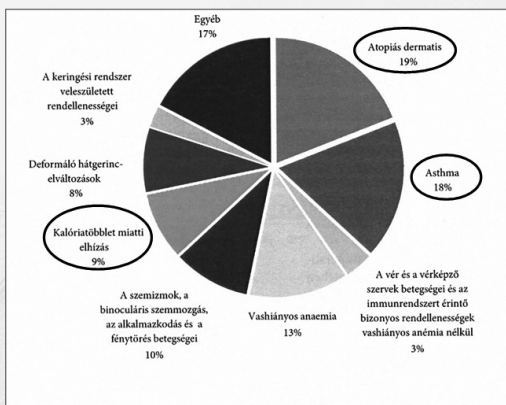

Pszichológia,
pszichiátria

Forrás: KSH

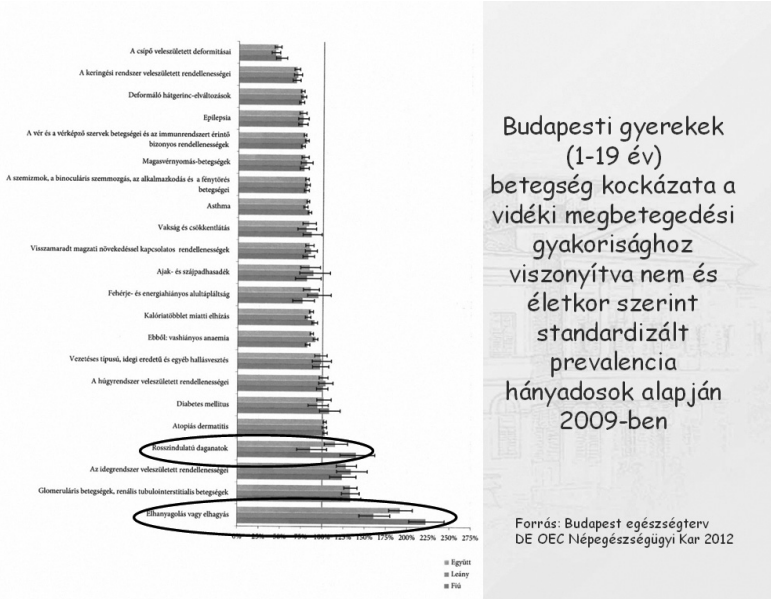
Bethesda
Magyarországi
Református Egyház
Gyermekkörháza

Gyerekek (1-18 éves) megbetegedéseinek megoszlása
Budapest 2009-ben a háziorvosok jelentései
alapján

Forrás: Budapest egészségterv
DE OEC Népegészségügyi Kar 2012

Ha azt nézzük ezen az ábrán, és ez már igazán ijesztő adat itt a fővárosi gyerekekre vonatkoztatva, hogy a budapesti gyerekek betegségkockázata a vidékiekhez képest hogyan alakul, akkor itt a két bekarikázott oszlop jelent nagyon izgalmas eltéréseket.

Budapesten sokkal gyakrabban előforduló probléma a gyermekek elhanyagolása vagy elhagyása. Talán nem is gondolnánk, hogy ez ennyire budapesti probléma, inkább talán az előbb bekarikázott szegény vidékekhez kötnénk

Nagyon sok más izgalmas adat is kijön az ilyen típusú kutatásokból, pl. itt a fiúgyerekek rosszindulatú daganatait is bemutatja, hogy Budapesten gyakoribbak. Ha elkezdjük tovább részletezni az adatokat, és az előbb elmondott rosszindulatú betegség kockázatot vizsgáljuk meg kerületenként, látjuk azt, hogy a pesti szegényebb és rosszabb környezetű kerületekben sokkal nagyobb az ilyen betegségek előfordulása. Ez megint csak igen fontos teendőket vet fel.

Továbblépve a klasszikus gyerekgyógyászati betegségekből, amit már a pszichés zavarok említésénél megtettem, a szociálpédiátriai, vagyis a családdal, társadalommal, és az abba illeszkedő gyerekekkel foglalkozva láthatjuk azt, amit sajnos mindannyian jól ismerünk, hogy a párkapcsolati formák igen jelentősen megváltoztak. A jobboldali grafikonon azt látjuk, hogy a házasságon kívül, vagyis eleve csonka, apa nélküli családba született gyermekek aránya az elmúlt években hogyan szaporodott.

Ha európai adatokkal vetjük össze a szociálpédiátriai adatainkat, akkor megint csak igen rossz eredményeket tudunk sajnos felmutatni. Itt a gyerekek elhanyagolását veti össze különböző számokkal a különböző országokban ez a grafikon.

Láthatjuk azt (*következő oldal*), hogy Magyarországon igen magas ezen számarány. Tulajdonképpen az európai volt kommunista országok némelyike rosszabb csak minálunk ezen a téren. Izgalmas ezt az elhanyagolást kerületenként is megvizsgálunk, mert megint váratlan szociálpédiátriai adatokhoz jutunk. Azt láthatjuk,

Table 1. Abandoned children in institutional care in 2003

Country	Number of children (< 3) in institutional care	Rate per 10,000	Percentage of children abandoned
Romania	2,915	33	93
Hungary	773	44	77
Latvia	395	55	77
Turkey	850	2	54
Lithuania	457	46	45
Estonia	100	26	30
Greece	114	3	17.2
Croatia	144	8	13
Portugal	714	16	11.5
Slovakia	502	31	8
Malta	44	27	7
Belgium	2,164	56	1.5
France	2,980	13	0.4

Gyermek elhanyagolás Európában

Forrás: Child Abandonment and its Prevention in Europe
The University of Nottingham, UK January 2012

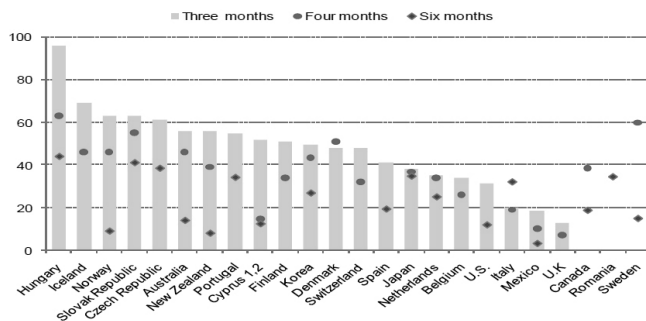
hogy a gazdag budai kerületekben válik ez a szám igen kiemelkedővé néhány más kerület mellett.

Ha a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúakról beszélünk, ami egy másik nagyon fontos definíció, akkor viszont újra a szegény kerületek dominanciáját látjuk.

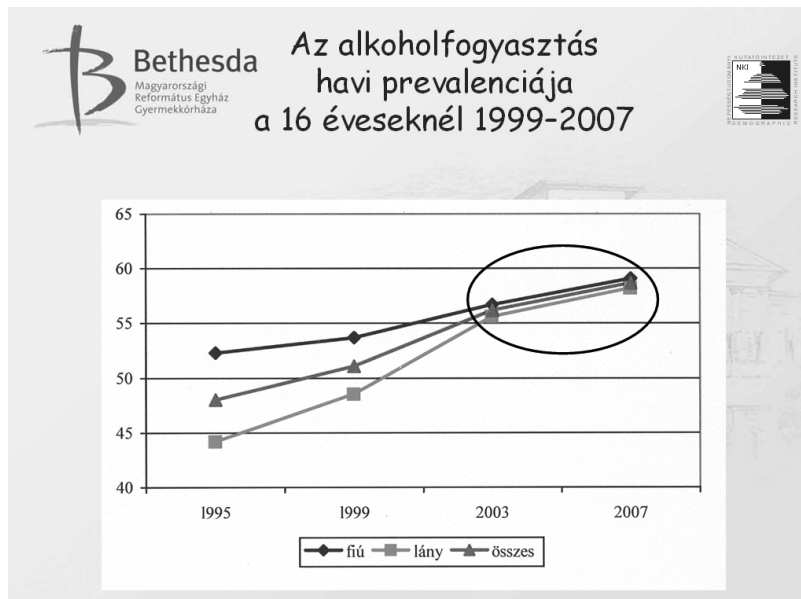
Látjuk tehát, hogy nagyon sok kedvezőtlen adat van, és talán kicsit búsonghatnánk és letargiába is eshetnénk, hogy nagyon borús a kép, nagyon nehéz ezzel a helyzettel foglalkozni. Ezért, hogy jobb kedvre derüljünk, elővettem egy olyan adatsort is, amiben messze világelsőek vagyunk pozitív értelemben Magyarországon.

Azt próbálom ezzel bemutatni, hogy egy nagyon szisztematikus munka nagyon jó eredményhez vezethet. A magyar védőnői, házi gyermekorvosi rendszernek feltétlenül nagy érdeme, hogy ma a világon elsőek vagyunk abban, hogy a csecsemőink 3, 4, 6 hónapos korban a legtovább szopnak, amivel nagyon sok nagyon súlyos betegséget tudunk elkerülni más országokhoz képest.

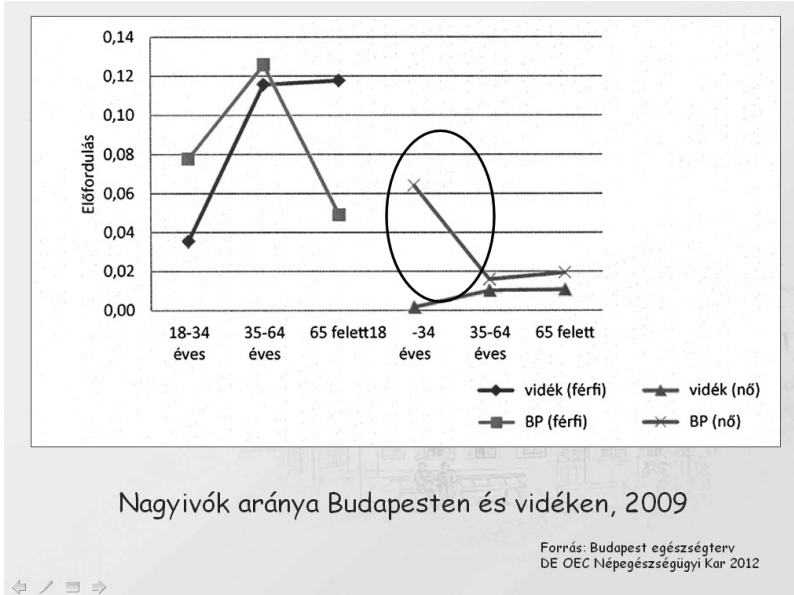
Chart CO1.5.B: Proportion of children who were exclusively breastfed at 3, 4 and 6 months, around 2005

Megint rosszabb példákat kell bemutatnom a szociálpédiátriai adatok végigtekintésekor. Az elmúlt évtizedekben igen jelentősen nőtt az alkohol fogyasztása a 16 éveseknél és ebből az ábrából még arra hívnám fel a figyelmet, hogy a lányok beérték a fiúkat! Vagyis a lányok most már ugyanannyit isznak gyerekkorban, mint a fiúk.

Még ijesztőbb adat, és egy nagyon súlyos társadalmi problémára hívja fel a figyelmet, a nagyívok arányát mutatja Budapesten és vidéken a bekarikázott rész. Azt mutatja, hogy az adott populációban, az adott életkorban élők között 6% a 35 év alatti hölgyeknél és ilyen formában a fiatal vagy késő gyermekkori lányoknál a

nagyívok aránya, ami befogta vagy nagyon megközelítette a fiúk arányát, és nagyon jelentősen megelőzi a vidéki nők hasonló arányát. Nagyon izgalmas tehát az, amit mindannyian látunk, hogy az egyedül maradó, döntően értelmiségi, párjukat, karrierjüket kereső, de nagyon sokszor nem találó nők igen nehéz helyzetben vannak, és nagyon sokszor torz eszközökhöz nyúlnak a problémáik megoldása közben. Ez különösen azért fontos, mert ez a korosztály, ezek a nők azok, akiktől azt várjuk, hogy az első ábrán bemutatott demográfiai értékeink javulni tudnak.

Szintén egy nagyon súlyos fővárosi adat, hogy a szexuális úton terjedő betegségek előfordulása Budapesten 500-700%-kal több,

mint vidéken. Megint csak nagyon mutatja azt a morális helyzetet, ami a fővárosban ezen a téren jelen van.

Hangsúlyozom újra, hogy egyáltalán nem valamiféle súlyos pesszimizmust akarok kelteni ezekkel az adatokkal, hanem sokkal inkább azt gondolom, hogy az egészségügyi ellátó rendszerben dolgozók, és az egész társadalom aktivitására van szükség. Én is inkább aktivizálni akarom magunkat, amikor ezeket az adatokat előhozom. Nagyon nagy eredménynek tekintem azt, hogy a mai egészségügyi kormányzat alapidokumentumában, a Semmelweis Tervben a magyar csecsemő- és gyermekegészségügyi ellátás fejlesztése az összes orvosi szakma közül egyedülállóan egy külön fejezetet és egy külön cselekvési programot kapott. Nagyon világosan és az elmondott adatokra alapozva fogalmazza meg ez a dokumentum azokat a prioritásokat, amelyekkel foglalkoznia kell a magyar egészségügynek ahhoz, hogy ezek a trendek jó irányba forduljanak. Meg van ehhez az erőforrás is. Nagyon jelentősen átalakult a szakma vezető testülete. Ebben a gyermekgyógyászatnak és a gyerekekkel, családokkal foglalkozóknak a részaránya sokkal magasabb, mint a korábbi rendszerekben volt. Van egy nagyon fontos, az egészségügy és a gyerekellátás átalakítására épített átalakulási terv, ami jórészt zajlik is. Talán a médiában a nem szakemberekhez nem jut el úgy, vagy talán sokszor torzítva jut el, hogy ma Magyarországon a kórházi ellátás struktúrája sokkal egyértelműbb, tisztább, sokkal világosabb. Ennek a bejáratása után nyilvánvaló, hogy az ilyen betegségek gyógyítása is sokkal eredményesebb lehet.

Nem akarok belebonyolódni abba, hogy mi volt ez a nagyon jelentős, a gyermekegészségügyet érintő szakmai átalakulás, de egy nagyon differenciált, az egyes gyerekellátási szakmákra külön-külön fókuszáló átalakításról volt szó, amikor ezt a munkát döntően az államtitkárság és a társszervezetek elvégezték.

Nagyon sok tennivaló van még. Nagyon izgalmas ha a házi gyerekorvosoknak a számát vetjük össze a Magyarország térképével, mert ahol a legkevesebb házi gyerekorvos van, ott van a legtöbb

gyerek. Nagyon izgalmas dolog, és nagyon fontos emberi erőforrás menedzsment kérdés az, hogy hogyan lehet a gyerekorvosokat odaküldeni, ahol a gyerekek vannak. Nagyon sok tennivaló van tehát, amelyekkel kapcsolatban sok minden elindult.

Külön szeretném felhívni a figyelmet arra is, hogy roppant nagy jelentősége van a nemdohányzók védelméről hozott törvénynek, vagy a talán kevesebb publicitást kapott, de nagyon jelentős törvénynek, amellyel a dizájner drogoknak a visszaszorítása nagyon sikeresen megtörtént. Ugyanakkor nagyon sok tennivaló van még hátra a minisztériumi és a parlamenti oldalon és a törvényalkotási oldalon is. Én egyetlen egy dologra szeretném innen a döntéshozóknak is a figyelmét felhívni, mégpedig arra, hogy egy nagyon különös, egyedülálló lehetőség van éppen a gyerekek és családok kérdésének a kezelésére. Az Emberi Erőforrások Minisztériumában olyan kérdések vannak együtt – az egészségügy, a szociális ellátás, az oktatás, a szegénységgel foglalkozó ellátás, az egyházzal foglalkozó összes kérdés, a sporttal foglalkozó, kultúrával foglalkozó kérdések –, amelyek mind igen jelentősen befolyásolják a gyerekek és a családok sorsát.

Én sajnós hiányolom azt, hogy nincs egy összefogott, ezeket az ágazatokat jól koordináló program. Sokkal inkább az ágazati gondolkodások és érdekérvényesítések, amik megjelennek. Nagyon remélem, hogy a hátralévő időben egy ilyen koordináció, pl. a különböző európai programoknak a nagyon pontos és hatékony koordinációja elvezethet oda, hogy a családok és a gyerekek ebből a helyzetből – amit most én az egészségügyi oldaláról tudtam bemutatni – ki tudnak lépni, hogy jó irányba tudjuk ezt a hajót fordítani. Az utolsó két szavam a társadalmi mobilizálás. Most is ennek vagyunk talán a részesei. Mindannyiunknak, ha egyszerűen csak a gyerekek megbetegedését végiggondoljuk, akkor nagyon világosan, önmagunkra lefordítható tennivalói vannak. Hiszen ezek a családok a maguk dohányzásával, szétesett kapcsolatrendszerivel, betegséghez vezető, lényegében kóroki helyzetükkel köztünk vannak, és bennünk vannak. Azt gondolom, hogy sokkal jelentő-

sebb ma annak a fajta gondolkodásnak a lehetősége, amelyet úgy nevezhetünk, hogy hálózatszerű gondolkodás. Ha valamit el akarunk juttatni a világba, akkor azt ma sokkal könnyebben el tudjuk juttatni, mondjuk a Facebookon, vagy egy e-mail rendszeren keresztül, mint a különböző klasszikus, mondjuk a papíralapú médián át. És az egész világunk errefelé irányul, hogy a jó hírt hinnünk kell, tennünk kell. Mi kevesen vagyunk most ebben a teremben, de nagyon sokan vannak az országban jó szándékú emberek, akik látják vagy láthatják ezeket a problémákat. Azt gondolom, hogy a legfontosabb feladatunk mindannyiunknak az, hogy orvosként, tanárként, családanyaként, újságíróként vagy ahol éppen vagyunk, a magunk környezetében, szomszédságában, gyerekeink között, tegyük meg azt, ami az ilyen rossz statisztikák visszafordítására lehetséges.

Drogcsapdák

Dr. Zacher Gábor toxikológus főorvos

Elnök úr, tisztelt hölgyek, urak, köszönöm a megtiszteltetést és a meghívást. Látták az előbb ezt a nagyon szép, motiváló filmet. Mennyire furcsa elképzelni, hogy ebből a kis újszülöttből 15-16 év múlva egy szőrösödő, 185 centis, 46-os – kicsit bűdös – lábú, időnként szentelen kamasz gyerek lesz, aki gyakorlatilag döntően megváltozik. Itt még mennyire aranyos, mennyire kedves, és mennyire ránk van utalva. Majd jön az életében egy olyan periódus, amivel – valljuk be őszintén – nem feltétlenül tudunk mit kezdeni.

Jöhetnek olyan kihívások, amelyeknek nem feltétlenül tud nemet mondani. Az a kérdés, hogy ez a „nem” mondás tudományának az elsajátítása esetenként mennyire lehet a mi felelősségünk? Én azt gondolom, hogy jelentős mértékig. Ha belegondolunk, a

kábítószerezrel való kapcsolat valójában egyidős az emberiséggel. Hiszen valamikor réges-régen, több tízezer évvel ezelőtt kíváncsi őseink éltek a világukat, és tulajdonképpen egy csomó minden érdekelte őket. Világos, hogy érdekelte, hiszen a környezet már akkor is érdekes volt számára, megkóstolt egy-két dolgot. Volt, amibe belehalt természetesen, és ma már tudjuk, hogy hány ilyen növényfajta van, gombák, amelyek bizony akár kis mennyiségben is halált okoznak. És volt olyan is, amitől amolyan furcsa állapotba került. Talán ha egy kicsit a 2012-es nyelven szeretnénk fogalmazni, betépett a cucctól. Miért? Mert elfogyasztott valamilyen növényt, valamilyen termést, valamilyen gombát, amelyik olyan hatóanyagot tartalmaz, amelyik képes volt arra, hogy módosítsa a tudatállapotát. Ettől elkezdett álmodozni, és furcsa álmvilágba került.

De nézzük meg azt is, hogy a sámán kultúrákban valójában a sámánoknak a droghasználata – ami tulajdonképpen rétegszolgáltatásként öröklődött tovább– abszolút nem okozott semmiféle problémát. Persze voltak sámánok, akik belehaltak ebbe, de gyakorlatilag rétegszolgáltatásként megjelenve sem egészségügyi, sem politikai, sem gazdasági, sem semmilyen gondot ez az egész nem okozott.

Valójában már nagyon régóta tudunk erről a történetről. Időszámításunk előtt 7000-ben vagyunk Tassiliban, Algéria déli részén, ami akkoriban nem egy ilyen sivatagos környezet volt. Itt már az ősi művészek ábrázolták a gombafejű isteneket – és nehogy bárki a Beatles együttesre gondoljon, akkor még erről szó nem volt–, akik bizony-bizony a gombahasználattal módosították a tudatállapotukat, és sajátos spirituális kapcsolatot teremtettek valamivel vagy valakikkel. Azután persze, hogy ők ezt az egész történetet hogyan interpretálták, ez gyakorlatilag mindig rájuk volt bízva.

Én úgy gondolom, hogy ettől a pillanattól kezdve a manipuláció az okos ember kezében volt. Hiszen ez mind a mai napig működik, hogy az okos ember, a tudásbázisú ember tudja esetenként manipulálni a többit. Gondoljanak bele, adott egy sámán,

aki kiperdül a törzs elé, mert a törzs kérdez tőle valamit. Azután a sámán elfogyasztja ezt a szert, furcsa állapotba kerül, majd utána, amikor lezajlik a drogtúlادagolás, maga az akut állapot, akkor a sámán elmondja, hogy ő mit is kapott az ősökötől, a saját istenétől. És ha mondjuk a sámán azt mondta volna, hogy kedves törzs, azt sugallták nekem az ősök, hogy csináljunk tíz előre bukfcencet, akkor mit csinált volna a törzs? Tíz darab előre bukfcencet, hiszen ezt az információt kapták valahonnan fentről, valamilyen nagyon furcsa spirituális világtól.

Tulajdonképpen az '50-es évek közepéig a kábítószer használat igazán érdemi problémát nem jelentett. Akkor az idézőjelbe tett fehér ember kultúrköre elkezdett ismerkedni ezzel a furcsa világgal. Gordon Wasson a J.P. Morgan & Co alelnöke elutazott Mexikóba, és egy mexikói faluban egy ott élő sámán asszony vezetésével kipróbált bizonyos növényi hatóanyagokat. Jelen esetben egy gombát. Ma már pontosan ismerjük és pontosan tudjuk azt, hogy ez nagyjából az LSD-nek megfelelő furcsa módosult tudatállapotot tud valakinél előidézni. És majdhogynem erre az időpontra tehető az, hogy elkezdődött az a fajta szerhasználat, ami az úgynevezett „minőségi” – kicsit sántikál ez a szó– droghasználatból átvezetett a mennyiségi droghasználatba.

Mi volt a helyzet a betépett álmodozókkal, akik megpróbálták ezeket a furcsa, időnként hamis „igéket” terjeszteni? Joggal merül fel a kérdés, hogy vajon ők különleges emberek voltak? Azt kell, hogy mondjam, hogy valamilyen szinten talán igen. Nekik bizonyos dolgokat elhittünk, és egy-két példát szeretnék később mondani, hogy mennyire hihetőek ezek a történetek.

Joggal merül fel az a kérdés is, hogy valójában jó volt-e nekik? Én azt gondolom, hogy nekik jó volt, csak az a kérdés, hogy magunk esetenként akarunk-e pontosan ugyanolyan utakra eltévedni. Magyarán szólva, kell-e nekünk ez a fajta tudatmódosítás, mit is szeretnénk tulajdonképpen megvalósítani, és esetenként hová akarunk eljutni.

Nem is olyan régen az egyik betegem azt mondta: képzelje el, LSD-t használtam, és ültem a Hold szélén, lógattam a lábamat, a kezemmel nyitogattam-csukogattam a földön az ajtókat. És ez milyen furcsa, fantasztikus érzés volt. Mondom, rendben van, lehet, hogy ez egy furcsa, fantasztikus érzés volt, de mi történne önnel, ha egyszer nem a Hold fényes oldalára, hanem a másik oldalára kerülne? Akkor baj lenne. Mi a biztosíték arra, hogy mindig a Holdnak a fényes oldalára kerülne? Azt mondja, semmi. Ettől a pillanattól kezdve ezek a fajta szerhasználatok szinte mindig az orosz rulett kategóriájába tartoznak!

Kik voltak ezek a betépett álmodozók? Igen illusztris a névsor, akiknek az életében, a munkásságában a pszichoaktív szerek jelentős szerepet játszottak. Akár még önálló érettségi tételként is szerepelhetnének. Persze joggal merülhet fel az a kérdés, hogy annak idején vajon megemléződött-e magyar órán, történelem órán, művészettörténet órán, hogy bizony, ezeknek az embereknek az életében a szerek különleges jelentőséggel bírtak, de ők nem átlagemberek voltak. Nem arról szól a történet, hogy ha bármelyikünk használna pszichoaktív szert, utána fantasztikusan tudna festeni, fantasztikus irodalmi alkotásokat tudna elkészíteni, vagy esetenként fantasztikus zenéket tudna szerezni.

Csupa olyan „versenyzőt” látnak a dián, akik nagyon komoly árat fizettek ezért a történetért. Nem kevesen vannak a 27-esek klubjából azon zenészek, akik tényleg fantasztikusak voltak a maguk oldaláról, ugyanakkor 27 évesen jó páran közülük eltávoztak ebből a világból. Mindezzért mondjuk ki, a pszichoaktív szerek voltak a felelősek.

Még egyszer visszatérve a kiindulásra, hogy valójában mennyire voltak különleges emberek, mennyire hihettünk nekik, jó volt-e egyáltalán nekik, azt mondanám, hogy igen, ők valamilyen szinten különleges emberek voltak. A mai becsléseink alapján minden egy millió emberből egy van olyan, aki a szerek hatására tud olyan dolgot produkálni, ami valódi eredménnyel bír.

A valódi eredmény alatt persze nem azt gondolom, hogy valaki mondjuk, elszív egy spanglit, ír egy verset és feldobja a Facebookra.

Ezeknek az embereknek nagyon speciális volt a beállítódásuk. Tessék belegondolni! Egy az egymillióból. Milyen kicsi az esélye annak, hogy itt bármelyikünk, aki jelen van a teremben, egy új Pablo Picasso lenne. Esetenként egy új Jim Morrison, és így tovább. Magyarán szólva, nagy árat fizethet az ember azért, ha megpróbál maga is elindulni ezen az úton, mert nagyon gyakori, hogy belekerül egy olyan csapdába, amiből utána nem fog tudni kikeveredni.

Ne felejtsek el, itt vagyunk ma 2012-ben, amikor valójában két-pólusú a világ. Vannak a felnőttek és a fiatalok. Az én fiam 13 éves volt, amikor elsötétült a monitorom. Szóltam a gyerekeknek, hogy Bendegúz, gyere és segíts. Bendegúz jött, félretolt, megnyomott három gombot, azt mondta: Apa, nem mondom el, mert úgysem fogod megérteni. Teljesen igaza volt. Utána kijelentette, hogy: Papa, egy valamit ne felejtsek el, mobiltelefon és számítógép használat szempontjából én őslakos vagyok, te pedig betelepült.

Nos, kedves betelepültek, én úgy gondolom, hogy ebben a 2012-es világban elég furcsa világot élnek a fiataljaink, akik sokkal több információval, sokkal jobb képességekkel élnek a világukat, mint amikor mi voltunk őslakosok mondjuk az '50-es, '60-as, '70-es években. Ezek a nemzedéki különbségek ma sokkal nagyobbak, mint annak idején.

És mi az, amiket tudunk mi időnként mondani a gyerekeknek? Részben itt van ez a „bezzeg az én időmben”. Nagyon „szeretem” azt a mondatot, hogy: Amíg az én kenyeremet eszed fiam, ebben a családban nem lesz cigi, nem lesz pia, és nem lesz kábítószer. Majd gyorsan rádobjuk a terápiás megoldást: Mert ha megtudom, szíjat hasítok a hátadból! És a gyerek biztos azért nem fog pszichoaktív szerhez nyúlni, mert nem szeretné, ha a papa nadrágszíja az ő hátbőréből lenne!

Időnként megkérdézzük a furcsa fejű kamaszgyerektől – no, nem anatómiailag furcsa a feje –, hogy mi bajod van édes fiam,

amire rögtön az lesz a válasz, hogy semmi. Pontosan ugyanaz, mint ami az iskolában is nap mint nap megtörténik velük, mert nincs Magyarországon olyan iskola, ahol bármi történne. Minden iskolában garantáltan semmi nem történik. Aztán persze még olyan érveket is fel tudunk nekik hozni, ha drogozol, meghalsz, beteg leszel, és elvisz a rendőr, ami valljuk be őszintén, azért statisztikailag nem teljesen stimmel.

A legfontosabb az a fajta szociális minta, amit mi kínálunk a gyerekeinknek! Amikor egy a kicsi gyerek először elmegy apukájával vásárolni egy hipermarketba, felmerül a kérdés, vajon köszönjünk-e? Garantáltan senki nem fog visszaköszönni. A gyerek látja, hogy apa nem köszön. Ettől a pillanattól kezdve, amikor a kisboltba belépve azt mondjuk, csókolom, jó napot, szervusz– a gyerek ott áll mellettünk, és nem köszön. Azt mondjuk, köszönj már édes fiam, esetleg leverünk neki egy villámgyors sallert. De korábban megkínáltuk őt egyfajta szociális mintával! Magyarán szólva, a probléma gyökere valahol tulajdonképpen bennünk lakozik. Egy csomó átörökölt szociális mintánk van, amit nem biztos, hogy megfelelően adunk át annak az *öslakos* generációnak, akik ma döntően másképpen élnek. Gondoljanak bele az ő életsebességükbe, és a mi életsebességünkbe, hogy hány fajta olyan történet van, amiről nem is gondoltuk, hogy esetleg függőség lesz belőle!

Talán emlékeznek, amikor az első Commodore gépek megjelentek, és teniszt játszottuk vele. Senki nem gondolta volna, hogy ebből lesz a számítógép függőség. És amikor az első menedzserrek zöld, sárga, meg piros zakóban hurcolták magukkal a 60-as mobiltelefonjukat, hogy ebből valaha mobiltelefon függőség lesz, vagy nett függőség. A kor nagyon gyorsan változik. És tetszenek látni egy-két tényadatot, hogy hol is tartunk ma Magyarországon. Alapvetően mi itt mindannyian, akik itt a teremben vagyunk évente négy és fél alkalommal használunk valamilyen drogot, noha én nem akarok szerhasználattal meggyanúsítani senkit. Higgyék el, sokan vannak olyanok, akik helyettünk is „dolgoznak”, akik levelezik a vállunkról a terhet, és december 15-én, készülődve a kará-

csanyi ünnepekre, nem kell pánikba esni, hogy már csak két hetem van hátra az évből, egy spanglit nem szívtam el, egy tabit nem toltam be, egy csíkot nem szippantottam fel. Sajnálatos módon leveszik ez ügyben a vállunkról a terhet. Ugyanakkor a preventív munka elég gyenge lábakon áll ma Magyarországon, hiszen a vasfüggönyön innen szocializálódott felnőtt túl sok érvel nem rendelkezik. Azt a sebességet, amivel ma a fiatalok élnek, nem feltétlenül tudjuk felvenni. Az, ami ma a „leggázabb” statisztika, ami létezik Magyarországon – ehhez képest az államadósság, a benzinár, és így tovább, csupa kellemes információ –, hogy egy átlag magyar gyerekkel ma egy átlag magyar felnőtt naponta hét percet foglalkozik. És ebben benne van a két elküldött SMS, és ebben benne van a telefonbeszélgetés is, amit lefolytatunk.

Ez alatt a hét perc alatt nem lehet értéket átadni, nem lehet értékrendet, kereteket biztosítani, nem lehet valakit a nemet mondas tudományára megtanítani, és azt gondolom, a történet valahol itt szokott általában elbukni.

A gyerekek ugyan nagyjából ugyanolyan eséllyel indulnak ennek az egész világnak, de nagyon sok múlik rajtunk. A rajtunk alatt nem feltétlenül a szülőt értem csak. Egy iskolaközösséget, egy bármilyen egyéb más közösséget, amelyik képes lehet arra, hogy az embernek értéket tudjon teremteni. Értékkeremtő rendszerek nélkül nem fog működni a világ. A gyerek könnyen mondja ki azt a mágikus mondatot, hogy *én rossz társaságba keveredtem*. Nagyon érdekes dolog, hogy a magyar nyelv a társaságba való keveredést mindig rossz társaságként szokta aposztrofálni. Hogyan tud valaki rossz társaságba keveredni? Borzasztó egyszerűen. Elfogadom annak a társaságnak az értékrendjét. Magyarán szólva, ha nekem el kellene mennem egy R&B koncertre, azt mondanám, elmegyek, mert felnőtt vagyok, és tudok moderálni, de biztos, hogy még egyszer nem mennék el. Ellentétben egy jó kis rock zenei koncertre örömmel megyek el, mert az sokkal közelebb áll a szívemhez. Én akkor tudok belekeveredni egy társaságba, ha megpróbálok velük azonosulni. És ettől a pillanattól kezdve ez a mondat, amit a gye-

rek mond, alapvetően pont annyit ér, mint amikor mi hasonlítjuk a magunk fiatalságát a gyerekek fiatalságához.

Én úgy gondolom, hogy maga a történet az egy gyümölcs. És a gyümölcs egy fán nő, a fának van gyökere, szára, és egy csomó egyéb része, úgyhogy próbáljuk meg a gyökereket, a család integritását, a „nem” mondást, az értékrendet megteremteni, és akkor ez a gyümölcs változatlanul ehető marad.

Szolgálat a szenvedő ember mellett

Janig Péter kórházlelkész,
Országos Onkológiai Intézet

Dicsértessék a Jézus Krisztus! Szeretettel köszöntöm minden jelenlévő testvéremet.

Amikor szolgálatról beszélünk a beteg ember mellett, egy keresztény ember először mindig az Úrjézus Krisztus szolgálatára tekint. Jézus Krisztus a maga korában megmutatta a Római Birodalomban azt, hogy az Istennek kellene a szenvedők, a betegek, a haldoklók és a leprások. Ha senkinek nem kellene, de az Istennek kellene. Mert Jézus Krisztus a Mennyei Atya szeretetével volt jelen, gyógyította őket, megbocsátotta a bűnöket, feltámasztotta a halottat. Megmutatta egyházának a küldetését. Mi az egyház küldetése elsődlegesen? Hogy az irgalmas Jézus szeretetével legyen jelen az emberek mellett. Ki kap erre meghívást?

Elsősorban az az ember, aki szereti, aki valóban szereti az Istent. Tudjuk a Szentírásból, Jézus megkérdezte Pétert „Szeretsz te engem?” Háromszor kérdezte tőle, mert Péter háromszor tagadta meg. És ismerjük Péter válaszát, „Uram, te mindent tudsz, azt is tudod, hogy szeretlek.” (Jn 21,17)

És Jézus nagyon jól tudta, hogy Péter válasza igaz. Ezért bízta rá bárányait és juhait, mert tudta azt, hogy ha Péter valóban szereti őt, akkor a bárányok és a juhok biztonságban vannak mellette, illetve lesznek mellette.

Jézus Krisztus azonosítja magát a szenvedő és beteg emberrel. Éppen ezért aki szolgálatot végez szenvedő beteg ember mellett, és azt gondolom, hogy ezen kívül is, aki azt mondja, hogy én Jézushoz tartozom, annak az embernek a háttereinek rendben kell lenni. Ezek a hátterek azok, amelyeket nem lát senki, amelyeket nem tud senki, csak az Isten. Hogy nemet mondok a bűnnek vagy sem, igent mondok az Istennek vagy sem, valójában hozzá tartozom vagy nem. Mert ha ekkor igent mondunk az Istennek, akkor lesz mondanivalónk embertársaink számára és lesz mondanivalónk, nem feltétlenül szóban, de a jelenlét által a szenvedő embernek.

Oly sokan kérdezik tőlem, hogy hát mit tudok mondani az adott helyzetben? Mit teszek az adott helyzetben, hogy bírom elviselni azt a rengeteg szenvedést? A találkozások lényege a szeretetben történik. Mert amikor a beteg ember megtapasztalja azt, hangsúlyozom, tapasztalja, hogy aki mellette van, az valóban szereti őt, akkor lehullanak az álarcok. És a két szív találkozik. A ma embere oly sok álarcot hordoz! Annyira meg kellene tanulnunk levetni azokat, de csak akkor tudjuk megtenni, ha tudom, hogy a másik ember mellett biztonságban vagyok. Ezt a biztonságot pedig más nem adja meg, mint az Úrjézus Krisztus szeretete.

Mennyire oda kell figyelni a Szentlélek vezetésére! Tudnom kell azt, hogy kihez megyek, hogy ki számomra a beteg. Számomra a beteg nem más, mint az Úrjézus által szeretett és megváltott embertársam. Egyébként minden ember az. Nem kliens, nem pa-

ciens, és ha így megyek, akkor meg fogom látni azt, akit meg kell látnom. Akkor ott leszek, ahol lennem kell.

Egy idős otthonban miséztem éveken keresztül, és a szentmisét követően mentem áldoztatni az idősothton betegeit. Egy adott vasárnap délelőtt is elindultam az oltáriszentséggel az idősothton udvarán, és megszólalt a belső hang. Kapcsold be a telefonodat, mert fognak hívni az Onkológiai Intézetből. Bekapcsoltam, szinte azonnal megszólalt. Egy édesapa hívott, akinek a felesége nem sokkal előtte halt meg a kórház egyik osztályán. Ő ott volt a nyolc éves kisfiával, és velük kellett találkoznom. Hogy mi történt ekkor? Ez szavakban nem kifejezhető.

Testvérek, ha nem figyelünk oda a Szentlélek szavára, iránymutatására, akkor nem ott vagyunk, és nem azt tesszük, amit tennünk kell. Kit, vagy mit tudunk vinni a szenvedő betegnek? Hát, egyedül csak azt, amit személyesen az Úrjézus Krisztustól kaptunk.

Pár évvel ezelőtt Indiában dolgozhattam Teréz anya nővéreinek két házában, ahol haldokló betegeket ápoltak. Kalkuttában nagyon nagy tömeg van, nagyon nagy zaj és nagy meleg. A nővérek ott térdelnek a kihelyezett oltáriszentség előtt, és imádkoznak. Azt viszik, amit az Úrjézus Krisztustól személyesen kapnak, mert csak azt vihetjük. Amikor lejárt az ottani szolgálatom és elköszöntem, akkor az egyik teremben ezek a haldokló emberek elkezdtek énekelni. Az egyik, amikor megköszönte, nemcsak annyit mondott, hogy köszönöm, hanem hozzátette azt, hogy köszönöm barátom. Tudjuk, mit jelent ez? Az Úrjézus Krisztus fogadott barátjává!

És hogy mit jelentenek a találkozásaink? Sokszor nem is gondolunk bele, mert olyan természetes, hogy találkozunk. Egy fiatal lány halt meg, akit az Onkológiai Intézetből ismertem, de nem ott halt meg, és nem a daganatos betegségében. Amikor meghallottam ezt, nagyon megrázott. Eltelt egy év. És találkoztam ennek a lánynak az édesanyjával. Ezt a fiatal lányt ez az édesanya egyedül nevelte, egy szem gyermeke volt. És egy év után elmesélte a halála, a temetése körülményeit, meg azt, hogy ő azóta hogy él. És amikor eljöttem tőle – mert meghívott magához –, amikor elkö-

szöntem, behívott a lánya szobájába. Kinyitotta a számítógépét, és megmutatta nekem azokat a sorokat, amelyeket a lánya leírt a kettőnk találkozásáról. Hogy kik vagyunk egymásnak. Ajándékok kell, hogy legyünk!

Ennek a szolgálatnak az alapja az imádság. A Küldővel való személyes kapcsolat, mert ezt a szolgálatot csak vele lehet végezni. Mert ez a szolgálat nem kiszámítható. Csendben történik, nem látványos, a Jóisten van jelen, a beteg, és a beteglátogató önkéntes, lelkész vagy pap. Ezt a szolgálatot másképp nem lehet felvállalni, csak azzal, aki küldött, és aki küldött, az biztosítja azt, hogy ő ott lesz még a legnehezebb élethelyzetekben is.

Mielőtt elindulok szolgálatot végezni, odatérdelek az oltári-szentség elé, imádkozom, és kérem a mi Urunkat – Uram, Jézus segíts, hogy el tudjalak vinni azokhoz, akikkel Te akarsz találkozni, és akik veled akarnak találkozni!

Innentől testvérek ember van, beteg ember van, és semmi más. Mindegy, hogy milyen felekezethez tartozik, hitét gyakorló vagy nem gyakorló. Azt, hogy valaki nem hívő, én nem hiszem el. Mert azt hiszem, hogy az életet az Istentől kaptuk, és azt is, hogy hozzá megyünk. Hogy kinek milyen volt a gyerekkora, vagy a háttere, hogy megismerkedett-e az egyházzal, vagy a vallással mindegy, én hiszem, hogy a szeretetre minden embernek szüksége van. És a szeretet által van esély arra, hogy az emberi szív megnyíljon még akkor is, amikor emberi szempontból semmi esély nincs rá. Még akkor is, amikor maga a pap megtapasztalja a maga tehetetlenségét.

Nem olyan régen az intenzív osztályra hívtak egy huszonéves halott fiúhoz. A szülei akkor hívtak, amikor már meghalt ez a fiú. Bementem az osztályra. Az édesapa simogatta a gyermek arcát, elmondta a gondolatait, miért kellett neked drága fiam ennyit szenvedned? Az édesanya is a maga síró hangján megszólította az Istent, elmondta mindazt a fájdalmat, amit akkor érzett a szívében. Én ott ültem, mindezt hallgattam, velük voltam. Tehetetlen voltam. De velük voltam. Eltelt egy bizonyos idő, jött a nővér és

szólt, hogy nemsokára elviszik a halott fiú testét, búcsúzzunk el. Én felálltam, hogy eljövök, hogy ők még ott tudjanak maradni, még azt a rövid időt a halott gyermekük mellett. Amikor felálltam és elindultam, az édesapa és az édesanya is mind a ketten átöleltek. Az irgalmas Jézus jelenléte!

Hiszem azt, hogy aki az Úrjézust szereti, az valamilyen formában meghívást kap a beteg ember szolgálatára, a szegény szolgálatára.

Egy vasárnap elmentem a Teréz anya nővéreinek Tömő utcai házába két nővérért, és egy beteghez vittem őket. Kerestem a nővéreket, és eljutottam arra a részre, ahol ebédeltek a szegények. Ez kora délután volt. Mentem tovább, eljutottam a konyhára és láttam, hogy mosogatnak. És láttam ott valakit, aki úgy mondom, egy elit keresztény ember, akit a templomból ismerek, és annyira örültem, hogy ott volt, és mosogatott. Hiszem azt, hogy ha igent mondunk az Úrjézus meghívásának, akkor minden nehézség mellett nagyon sok örömet fog adni!

A keresztény embernek meg kell találnia az életének az értelmét, és a szolgálatának az értelmét is. Az emberek nagy része értelmetlen munkát végez. Amikor az ember eljut odáig, hogy 40 vagy 50 éves, elgondolkozik, hogy mit csinált. Keresztény emberként tett-e valamit az Úrjézusnak ingyen szeretettel?

A munkatársaim, akik önkéntes beteglátogatók, oly sokan elmondták nekem, egész héten ezt várják, és olyan boldogok, hogy nemcsak arról szól az életük, hogy elmennek vasárnap a szentmisére, imádkoznak és hazamennek, hanem hogy kellene az Istennek. És az Isten használja a 25 évest, a 80 évest, a sántát, a gyengét! És fontos ebben a világban megvallani az Úrjézus Krisztust úgy is, ha ott kell lennem a haldokló anyám mellett, akkor merjek ott lenni. Hányszor lehet hallani, hogy nem lehet, mert akkor kirúg a multi. Hát akkor csak rúgjon ki. Csak van-e ahhoz hitem, elhiszem-e azt, hogy ha ott maradok a haldokló anyám mellett, akkor az Isten gondoskodni fog rólam. És ha ezt a cég nem érti meg, akkor nem is érdemli meg azt, hogy én ott dolgozzam. Ez is hit kérdése testvérek!

Ezeket a gondolatokat egy imával szeretném zárni.

Jézus Krisztushoz fordulva, ahhoz a Jézus Krisztushoz, aki annyira szeretett és szeret bennünket, hogy az életét adta oda, hogy aki benne hisz, az el ne vessék, hanem örök élete legyen. Oly fontos, hogy ezt a legnehezebb élethelyzetben is ki tudjuk mondani és merjünk hozzáfordulni, aki a mi életünk.

Uram Jézus, Te tudod, mi az emberi szenvedés és fájdalom, mivel átélted azt. És gyógyítottad az embereket, testi-lelki betegségeikből. Bizalommal fordulunk hozzád, és kérünk, irgalmas szereteted által erősítsd és gyógyítsd meg beteg testvéreinket, és légy a haldoklók reménye. Ámen.

Kötelességek és lehetőségek az élet- és családvédelemben

Bíró Rita önkéntes,
Alfa Szövetség

Saint- Exupéryt hívom segítségül, aki A kis herceg című tanító meséjében a következőket írja: „...a fölnöttek ugyanis szeretik a számokat. Ha egy új barátunkról beszélünk nekik, sosem a lényeges dolgok felől kérdezősködnek. ... Egyszerűen ilyenek; még csak haragudni sem kell rájuk miatta. A gyerekeknek nagyon elnézőknek kell lenniük a fölnöttek iránt.

De mi, akik megértjük az életet, mi bizony fütyülünk a számokra!”

Mivel itt, az ország házában túlnyomórészt felnöttek gyűltek össze, ezért engedjék meg, hogy mégiscsak néhány számmal kezdjem. A 16 évvel ezelőtt alakult Alfa Szövetség önkéntesei 43 ezer bajba jutott család balsorsát igyekeztek jobbra fordítani úgy, hogy

az általuk végzett élet- és családvédelmi tevékenységet mindig is belülről szólító parancsnak, belső kötelességnek érezték. Életutakat mutatnak a súlyos válsághelyzetekbe került gondozottaknak, és ezáltal ingyen adnak inni az élet forrásának vizéből. A teremtő törvény az élet feltétel nélkül való tiszteletét hirdeti. Ennek az alaptörvénynek a betartása pedig nemcsak az alkotmány szerinti életvédelemre kötelezett állam feladata, hanem minden egyes emberé is. Az Alfás önkéntesek e kötelességet átérezve adnak tanácsot, és valószínű szociális, vagy lelki segílyt a hozzájuk fordulóknak.

Ennek jegyében 402 esetben elkerülhették az abortuszt. A más állapotukat eredetileg súlyos teherként, válságként átélő asszonyokból az Alfa Szövetség munkatársainak segítségével gyermeküket szeretettel dajkáló édesanyák lehettek. Az Alfások nem titkolt vágya, hogy a terhes szülők lélekben is várandósak lehessenek, és az így korábban súlyos tehernek érzett magzatgyermek meg születessenek. Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat által húsz éve működtetett családvédelmi szolgálatnál száz terhesség megszakításra jelentkező asszony közül átlagosan három-öt tud visszalépni gyermekének elvetetésétől. Az Alfa Szövetség gondozottai közül minden második terhes a gyógyulás reményével választja a gyermek megtartásának és megmaradásának lehetőségét. Persze az Alfások gondozottai sem képesek mindig jó életutat választani. Gyakran legyűri őket is a külső-belső környezet a józanész érveivel, vagy a másra kényszerítő család.

A család eszményének védelmében az Alfa Szövetség működése során 420 esetben tudta megőrizni olyan családok egységét, ahol a szülők eredetileg a gyermekük örökbeadását fontolgatták. Ezek a szülők mégis csak a gyermek megtartása, további nevelése mellett döntöttek, bár korábban őket is a nyomor kényszerítette volna a gyermekeik elhagyására. De a sorsfordító Alfás segítség hatására mégis csak a gyermekek felnevelése mellett döntöttek. Ilyen döntést hozott az egyetemista Viki is, aki a levelében így számol be erről: „Ezúton is szeretném megköszönni mindazoknak, akik mellém álltak ebben a nehéz időszakban, és biztattak, hogy merjem én is

megváltoztatni az életemet, hogy ne adjam oda senkinek azt a csodát, hogy tényleg ennyire velem volt mindenki, és segített. Mindezt lányként mondom, akinek szülei, környezete kicsit konzervatív, és életfelfogásukban úgy szerepel a gyermek, mint egy házaspár szerelmének gyümölcse, illetve az a feladata, hogy örömet hozzon a család életvitelébe, és tovább vigye a család nevét. Egyetemistaként mondom, 22 évesen, akinek még be kell fejezni a tanulmányait, akinek még szakosodni kell, és azután majdan dolgozni, és anyaként is mondom, aki egy gyönyörű, szerencsére egészséges kisfiú édesanyja, hogy tényleg megérte minden elszenvedett szégyenkezés, megaláztatás, fájdalom. Minden vele együtt töltött pillanat, akárcsak ha azt nézem, hogyan alszik mellettem, mérhetetlen boldogsággal tölt el, és mosolyt csal az arcomra. Ilyenkor elfelejtek minden rosszat, és csak arra gondolok, hogy vigyáznom kell rá, és ezután érte teszek mindent, mert ő az én gyermekem. Én már átéltem ezt, és szívből, őszintén beszélek. A gyermek egy kis csoda, aki két ember egymás iránt kifejezett szeretetének, odaadásának gyümölcse. Vigyázunk rá, és neveljük úgy, hogy ő is megélhesse majd azt a mérhetetlen boldogságot, amit ő adott nekünk.”

Szóval az Alfás gondozásban részesülő Viki a kezdetben bajnak érzett babát megszülte, megtartotta, tanulmányait sikeresen befejezte. Állást talált, férjhez ment, és házasságát azóta már újabb gyermekkel is megáldotta a Teremtő. Az Alfások 432 titkolt terhességet viselő anya sorsán tudtak segíteni úgy, hogy nem kívánt gyermeküket egészségügyi intézményben, nem pedig önmagukat és gyermeküket is életveszéllyel fenyegető magányban hozták a világra. Így esetükben az újszülött gyilkosság veszélyét is megelőzhetették. Így az utóbbi években országos méretekben is csökkent a tragikus bűncselekményeknek a száma. A megelőzés eszköztárához tartozik a kismama otthoni, illetve anyaotthoni elhelyezése, amiről külön e célra létrehozott diszpécser szolgálat gondoskodik.

Az elmúlt évek során 2598 válságterhes, és kisgyermekes szülő helyezett el az ország különböző állami vagy egyházi anya-gyermek otthonaiban.

A Szövetség munkatársai a gyermekük megtartását vállaló szülőket sorsfordító döntésük meghozatala után sem hagyják magukra. Az úgynevezett „kelengye program” ezt az utógondozást szolgálja. Eddig közel négyezer szegény családnak juttattak gyermekruházati és gyermekápolási cikkekből, pelenkákból, babakocsiból, babaágyból álló segélyküldeményeket. 362 esetben vettek részt a törvényes feltételeknek megfelelő, főként az úgynevezett nyílt örökbeadás előkészítésében. Bár előbb mindig arra törekszenek, hogy a gyermek az eredeti, vér szerinti családjában találja meg a kedvező nevelkedését elősegítő lelki és anyagi környezetet. És csak e szándékuk lehetetlensége után kerüljön sor az örökbefogadásra. Az Alfa Szövetség önkéntesei olyan termékeny és gondoskodó anyaország ihletében dolgoznak, melyben a terhesek várandósak lehetnek, és ahol a magzatgyermek nem válnak áldozattá.

Hölgyeim és Uraim, én nem értek a számokhoz, statisztikákhoz, és főleg nem a politikához. Pályámat szülésznőként kezdem, de ma már másként segítek. A jelenlegi szakmám hivatalos elnevezése életvezetési tanácsadó, de ezt nem szeretem, mert nem is vezetem az embereket, és tanácsot sem adok nekik. Viszont az eredeti szakmám kihívásainak megfelelően bábáskodom azért, hogy a férfiak és nők megszülhessék legszebb és legjobb önmagukat. E bábáskodás közben a gondozottaim épp oly fájdalmas vajúdáson esnek át, mint az anyák gyermekük születésekor. Az ő fájdalmaik csillapítására képes az én ember-szülő mesterségem. Meggyőződésem, hogy az emberek nem gonoszak, szívük legmélyén, ha megbújva, ha összekuporodva is, de ott rejtőzik az alapvető törvények és értékek iránti vágy és tisztelet. De a valódi szépségre gyakran vet árnyékot a fájdalom, a keserűség. És sajnos azt tanulják meg, hogyan tudják önmagukat és egymást bántani.

A bajok gyökereit abban látom, hogy az emberek közötti kapcsolatból el tud tűnni a tisztelet, ezzel pedig eltűnik az emberek önbecsülése is. Ha például egy kicsi lányt szeretettel, önbecsüléssel, gazdag önértékeléssel és jó megküzdési technikákkal indít útnak a családjá, akkor nagy eséllyel helyes, felelősségteljes dön-

téseket hoz majd a teste és a lelke legtöbb kérdésében. Akkor tudatosan dönt arról, hogy mit vár egy viszonytól, egy kapcsolattól, itt nem válik áldozattá. Ilyen esetben aligha jut el odáig, hogy egy műtőasztalra feküdve rábólintson a testében növekvő élet kioltására. Akkor ugyanis jól tudja, hogy azzal a babával együtt benne is meghal valami, ami attól kezdve mindig is hiányozni fog belőle.

Bevallom, hogy örökbefogadó édesanyaként mérhetetlenül elfogult vagyok az Alfa Szövetség munkatársaival. Ennek egyik oka, hogy ők minden önkényes szemponttól függetlenül igaz alázattal szolgálják gondozottaikat. A magyart és a cigányt, a Down kórost vagy a más fejlődési rendellenességgel születettet, a kicsit és a nagyot, a jobb és a baloldalt, a hívőt és a hitetlent, a termékenyt, akinek felesleges teher a saját termékenysége vagy a meddőt. Nem térítenek, segítenek és szeretettel gyógyítanak. Fontos feladatnak tartják, hogy bennünket, az örökbefogadásra jelentkezőket felkészítsenek arra, hogy lelki értelemben mégis csak termékeny szülők lehetünk, és ennek tudatában ezt átérezve, méltósággal és várandós állapotú lélekkel készülhetünk egy másik családban tehernek, nálunk azonban áldásnak számító gyermek befogadására.

Jól mondják az Alfások, hogy náluk az örökbefogadó szülőknek is szülniük kell. Megtanítanak bennünket arra, hogy ez a fajta kihordás és szülés a termékeny lélek mélyén történik. Így hozzásegítenek bennünket ahhoz is, hogy mégis szülők lehessünk, és „megédesülhessünk”.

Az „örökbefogadó megédesülése” kifejezést egyébként az Alfásoktól hallottam először, és valahányszor használom, vagy csak eszembe jut, mindig magamhoz ölelem. Én 22 évet vártam arra, hogy anya lehessek. Férjem tavaly épp ilyentájt járt Izraelben egy tanulmányúton, és Betlehemben a Születés Templomban gyertyát gyújtott, hogy a hozzánk készülő kis lelket megsürgesse. Két héttel később csodás Alfa hang adta hírül egy karácsonyi kisfiú érkezését.

Kisfiunk Simon, a névválasztás már nem is volt igazán bonyolult, héber eredetű név, meghallgatást, meghallgattatást jelent.

Az Alfa Szövetség örökbefogadására felkészítő találkozói nagyon sokat segítettek abban, hogy feldolgozhassam a meddőségem, és a meg nem született gyermekeim miatt érzett gyászt. E nélkül talán el sem tudnám hitetni magammal, hogy amikor a kisfiam dacol vagy sír, akkor nem én rám mond nemet, nem engem utasít el, mert alkalmatlan anya vagyok. Mert ha ez így lenne, akkor mindannyiunk történetét rossz és használhatatlan kacatként kidobhatnám az ablakon, tönkre téve őt és még mélyebbre taszítva önmagamat és a férjemet. De hála Istennek, ez nem így van, és még a padlón fekve, fáradtan, legyőzve is boldogan ünneplem a kisfiam akaratát és életerejét. Közben tudom, és minden sejtemmel érzem, hogy klassz anyukája vagyok, tudom, hogy a férjem ragyogó apa, és tudom, hogy mivel jól vagyunk egymással férfiként és nőként, innentől kezdve már túl nagy baj velünk nem lehet.

A találkozásunkkor azt mondtam a kisfiam szülőanyjának, hogy a balsorsunk ugyan nem adott nekünk gyermeket, de ő igen. És persze tudom, hogy az Égiek fonják sorsunk szálait, így is nagyon jó érzés volt ezt neki kimondani, és látni, ahogy leengedi a vállait, és kihúzza magát, és mosoly melegíti az arcát. Ő akarta, hogy ott legyek Simon születésekor, és el sem engedett maga mellől.

Köszönjük az Alfa Szövetséget, köszönjük az életet, az ahhoz vezető utat, és a szeretethez kalauzoló igazságot!

Abortusz helyett add örökbe!

Mórucz Lajosné elnök,
Gólyahír Egyesület

Tisztelt Konferencia! Szeretném bemutatni a Gólyahír Egyesületet, amely 12 éve működik azért, hogy a gyermekek megszülethessenek, és minden gyermek családban nőhessen fel. Ezért dolgozunk karitatív munkatársainkkal, védőnőkkel, pedagógusokkal, szociális munkásokkal. Egy országos hálózatot hoztunk létre, itt ülnek most is a munkatársaim. Úgy gondoljuk, hogy ha megszületnek a gyermekek, azok, amelyeket nem vártak, azoknak is családban a helye. Ha vér szerinti szülei nem tudják őket felnevelni, vagy nem akarják, akkor örökbefogadással szerető családot kell neki keresni, hogy ők is családban nőhessenek fel.

Az előadásom közben több fénykép lesz, ezeket a fényképeket gólyahíres családok adták rendelkezésünkre, és a szöveget a gó-

lyahíres családok, az anyák és apák írták köszönetképpen az életet adóknak, akik megszülték ezeket a gyermekeket.

Engem örökbe adtak, köszönöm, hogy élhetek, tisztelet az életet adóknak!

A Gólyahír Egyesület 2000. március 11-én, Százhalombattán alakult meg 32 alapító taggal, akik azóta is munkatársai a Gólyahír Egyesületnek.

Köszönöm az életemet, köszönöm azt, hogy örökbe adtál, életemről gondoskodtál, boldog vagyok, mert élhetek, és ezt az életet adómnak köszönhetem.

A célkitűzéseinkről beszélve nagyon fontosnak tartjuk, hogy a válsághelyzetben lévő, a helyzetét kilátástalannak látó várandós anya is biztonságban kihordhassa és megszülhessen a gyermekét, és saját családjában nevelhesse fel. Ezért dolgozunk. Ha ezt bármilyen okból nem tudja megtenni, akkor tudjon arról, hogy nyílt örökbeadással gondoskodhat a gyermekének családról.

Megszült, tehát életet adott nekem, örökbe adott, tehát jövőt adott nekem. Köszönöm!

Tevékenységeink egy nagy része a várandós kismamákkal foglalkozik. Telefonos krízis tanácsadást tartunk, lelki segítségnyújtást a várandósoknak. Zöldszámunk van, amely ingyen hívható az ország bármely telefonjáról, mobilról és vezetékesről is. Ez nagyon fontos azoknak, akik nehéz helyzetben vannak és nincs pénzüik telefonra sem.

A személyes kapcsolattartás és konzultáció ezután történik, ezért vannak megyei munkatársaink, akik személyesen tudnak segíteni a krízishelyzetbe került anyáknak.

Egészségügyi ellátást biztosítunk. Ezt úgy értem, hogy kórházat, védőnőt ajánlunk, tanácsadással segítünk nekik azért, mert aki titkolt terhes, az nem megy orvoshoz, nem megy védőnőhöz. Ahogy velünk felveszi a kapcsolatot, mi gondoskodunk róla, hogy mégis meglegyenek ezek a legfontosabb vizsgálatok, hogy biztonságosan szülhesse meg a gyermekét kórházban, ne a bokor alatt, ne a lépcsőházban, ne otthon egyedül. Mert a gyermek élete akkor van veszélyben, amikor születik. Abban a pillanatban.

Elhelyezésükről a krízislakásunkban is gondoskodunk. Három évvel ezelőtt vettünk egy háromszobás lakást, amelyben azokat az anyákat helyezzük el, akik krízishelyzetben vannak, nincs lakásuk, nincs hol lakniuk, nincs mit enniük. Ezeket az anyákat Százhalombattán ebben a lakásban helyezzük el, és itt teljes ellátást kapnak ingyen, az Egyesület költségére.

Aki úgy gondolja, hogy a mi segítségünkkel mégis sikerül megtartania a gyermekét, és majd saját családjában, vagy egyedül felneveli, de nincs hová hazamennie, azoknak anyaatthont keresünk, ahová már a gyermekükkel mehetnek.

A rászorulóknak, akiknek az a segítség kell, hogy kelengyét, ruhaneműt kapjanak az újszülött hazaviteléhez, azoknak kelenyecsomaggal segítünk. Postai úton azt is a saját költségünkre küldjük el.

Neked, aki világra hoztál, köszönöm a fényt, köszönöm az életemet, hogy gondoskodtál rólam, és általad szerető szülőket kaphattam.

A krízisbe került várandós kismamák az egész ország területéről fordulhatnak hozzánk, tehát ugyanúgy vidékről, mint Budapestről, és csak annak segítünk, aki ezt a saját maga számára kéri. Közvetítéseket nem fogadunk el. A döntést pedig kizárólag az érintettek hozzák, nem szólunk bele a döntésükbe, csak az alternatívákat mutatjuk meg, hogy milyen lehetőségei vannak a krízishelyzetben. A döntést mindig csak az érintettek hozhatják meg, hiszen utána nem hibáztathatnak mást, akár tévednek, akár jó döntést hoznak, csak saját magukat.

Nem vártál, de családot adtál, örökbe adtál, köszönöm!

2007-től látható a statisztikánk, hogy hány kismama fordul meg nálunk ebben a lakásban. Idén már 22 kismama volt.

Ez a szív értem dobog, köszönöm, hogy az enyém is tovább verhet.

Azért dolgozunk, hogy a gyermekek a vér szerinti családjukban maradhassanak. Az átlagos statisztikánk azt mutatja, hogy kb. a hozzánk forduló egyharmada gondolja meg és mégis vállalja a gyermekét a segítségünkkel.

Én örökbe kaptam a családomat, így kaptam esélyt élni, szeretni.

Nemcsak azoknak segítünk elhelyezkedni anyaotthonban, akik nálunk kismamaként várták a gyermeküket, hanem azoknak is, akik bajban vannak. Egy, két, három gyerekkel kérik, hogy segítünk anyaotthont találni, akár azért, mert agresszív a férj, kiverte őket otthonról, és nincs hová menniük, a lakásukat, vagy albérletüket elvesztették, és sürgősen szükségük van fedélre a gyerekek és önmaguk feje fölé. Ezeknek a családoknak címeket tudunk mondani, telefonszámokat, kapcsolatokat felvenni, hogy biztonságos körülmények közé kerülhessenek ezek a gyerekek.

Nyugodt az álom, életben maradhattam, mert örökbe adtak. Boldogan és boldog családban nőhetek fel.

Az elküldött kelengyecsomagok száma – amit 2000 óta, az alakulásunk óta küldünk – mindig attól függ, hogy mennyien fordulnak hozzánk e miatt a segítség miatt. Közel ezer csomagot küldtünk szét az országban, rendszeresen gyűjtjük a babaruhát a Gólyahíres családjainktól, és amit összegyűjtünk, azt utána egy munkatársunk a kérelmek beérkezése után postázza.

Engem örökbe adtak, de így életben maradtam. Én is családban élhetek, és nőhetek fel.

Tevékenységünk második köre az örökbefogadókkal és az örökbefogadottakkal való foglalkozás. Tanácsadást, illetve országos találkozókat szervezünk évente kétszer azoknak a házaspároknak, akik gyermekre várnak. Nagyon lényeges, hogy foglalkozzunk velük, hiszen nem jó három-négy évig csak ülni otthon és várni, hogy egyszer majd csak csörög a telefon, és majd lesz olyan gyermek, aki rájuk vár, hanem fontosnak érezzük azt is, hogy törődjünk velük, hogy érezzék, meglesz az a kisbaba, aki hozzájuk érkezik.

Találkozókat szervezünk, ezeken azok a családok is megjelennek, akik az előző félévben fogadtak örökbe gyermeket, és a saját tapasztalataikat mondják el, hogy milyen volt az örökbefogadás, hogyan zajlott, és így első kézből, hitelesen kaphatnak információt a gyerekre váró párok..

Szív szerinti baba vagyok, köszönöm az életemet az életet adónak, családomat pedig a Gólyahírnek.

Speciális szempontjaink is vannak, amelyekkel más szervezet talán nem foglalkozik ilyen mértékben. Mi figyelembe vesszük az örökbeadó anya szempontjait az örökbefogadó család keresésénél, tehát megkérdezzük tőle, hogy milyen családot szeretne a gyermekének. Ez azért nagyon lényeges, mert ha ő megnyugodva bízza rá a gyermekét egy örökbefogadó családra, akkor nagyobb a lelki megnyugvása szülés után, illetve az örökbeadás után. Nálunk a gyermekekről évek múltán is kérhetnek fényképet az örökbeadó anyák, és ilyenkor mindig nagyon jó az a visszajelzés, ami jön, hogy látom, hogy szépen fejlődik, látom, hogy szeretik, hogy jó helyen van, és megnyugodnak abban, hogy a döntésük nem volt rossz akkor, amikor örökbe adták.

Mindig segítünk a találkozásnál, amikor az örökbeadók és az örökbefogadók találkoznak. Erre a közvetítésre a minisztériumtól nekünk is, a többi öt civil szervezet között, működési engedélyünk van. Ezt a közvetítést teljes szívvel végezzük. Mindig van Gólyahíres munkatárs, amikor az örökbe adó és a befogadó találkoznak, amikor megszületett a baba, és amikor a Gyámhivatalba mennek, végig mellettük állunk.

Az életet adó anya kérésére együttszülések is előfordulnak elég nagy számban. Ez mindig annak az anyának a kérésére történik, aki szülni fog. Mert ha hiszik, ha nem, szeretnék, ha valaki mellettük állna ebben a nehéz helyzetben, és mivel előzőleg már találkoztak az örökbefogadó házaspárral, ezért meg szokták kérni az örökbefogadó anyukát, hogy menjen be a szüléskor, legyen mellette, támogassa őt. Nagyon megható, amikor neki szeretnék odaadni a babát, s ő azt mondja, hogy ne nekem adja oda, hanem az édesanyjának, aki fel fogja nevelni. Fantasztikus visszajelzések ezek azoktól a nőktől, és azoktól az örökbefogadó anyáktól, akik egyé válnak ebben a pár órában, és együtt szülik meg a kisbabát, akit az egyik anya meg tud szülni, a másik anya fel tud nevelni.

Boldog vagyok, mert örökbe kaptam a családomat. Köszönöm az életemet, életet adómnak és a Gólyahír Egyesületnek!

12 év alatt 620 nyílt örökbefogadásnál segített eddig a Gólyahír Egyesület. Az idei statisztika (2012) pedig már 58. fő. Szeptember hónapban 11 örökbeadásnál segítettünk. Nagyon nagy számok ezek!

Ezt mind karitatív munkaként látjuk el, senkinek nem ez a munkahelye, mind munkaidő után végezzük, illetve én nyugdíjasként, de a többiek munka után. A megyei segítők nagy része védőnő, pedagógus, szociális munkás, úgyhogy tisztelet azoknak, akik munka után még ezzel is tudnak foglalkozni. Szakemberek fogadják a telefonhívásokat, ez nagyon nagy segítség az anyáknak, hiszen első kézből kapnak információkat olyan emberektől, akiknek ez a hivatásuk, a szakmájuk.

A legtisztéletreméltebb dolog életet adni akkor is, ha örökbeadás követi. Találkozókat is szervezünk az örökbefogadó családok számára. Most már, ha mind a 620 család eljön, azt hiszem, lassan egy sportcsarnokot kell igénybe vennünk, de Százhalombattán van egy nagy csónakázó tó körüli terület, ahol még elfértünk tavaly. Körülbelül 650-en jöttek el. Azért szervezzük meg a találkozót évről évre, hogy ezek a családok egymás között is tudjanak beszélgetni, és tudják, hogy egyforma a gondjuk és örömük.

Az érdekképviselő és ismeretterjesztés is természetesen az egyesület munkájához tartozik. Nagyon szeretnénk megváltoztatni az emberek gondolkodását olyan irányba, hogy tiszteljék azt, aki életet ad, még akkor is, ha örökbe ad, fontosnak tartjuk, hogy ne ítéljék el az örökbeadó anyákat. Honlapunk, szórólapunk van, és egy könyvünk is, Gólyamesék címmel, amely örökbefogadási történetekről szól. Konferenciát eddig ötöt szerveztünk az örökbefogadással kapcsolatban, most novemberre tervezzük a hatodikát. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a szakemberek is tudjanak ezekről, és minél többet beszéljenek róla. Természetesen, a törvény előkészítésben is, ha kérnek, mindig készen állunk segíteni és részt venni.

Boldog családban élek. Köszönöm, hogy életben hagytál és örökbeadtál!

Abortusz helyett add örökbe!

Azt hiszem, ez a legkifejezőbb mondat, amiről ez a konferencia, illetve a mi munkánk is szól.

GÓLYAHÍR EGYESÜLET
2441 Százhalombatta, Pf.: 54
Telefon: 06 (80) 203-923
Web: www.golyahiregyesulet.hu
E-mail: golyahir@freemail.hu

Zárszó

**Strommer Pál vezető elnök,
a Magyar Piarista Diákszövetség főtitkára**

Idén, kihasználva az Európai Unió egyik új jogintézményét, civil kezdeményezés indult az élet védelmében. A kezdeményezés célja, hogy minden emberi élőlényt már a fogantatástól kezdve illesse meg az élethez, a méltósághoz, és az integritáshoz való jog az Európai Unió illetékességébe tartozó ügyekben. *Friwaldszky Edit* ennek civil kezdeményezésnek a magyarországi képviselője és felelőse küldte el Önöknek a következő üzenetet: „Az Egy közülünk Európai Unió polgári kezdeményezés az élet védelmében. Az Európai Unió alapszövege, mint pl. az emberi méltóság vagy az igazságosság mit sem érnek, ha nem vonatkoznak mindenkire, köztük a magzatokra is. Hiszen ők is egyek közülünk! Az Európai Unió egyik új jogintézménye

ményét felhasználva elindult egy alulról jövő polgári aláírásgyűjtési akció, aminek célja, hogy a fogantatástól kezdve minden embert illessen meg az élethez, az emberi méltósághoz, és az integritáshoz való jog az Európai Unió illetékességébe tartozó ügyekben. Ez a kezdeményezés lehetővé teszi, hogy az Európai Unióból minimum egymillió, így Magyarországról minimum 30 ezer polgár közvetlenül kérje az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő jogszabály javaslatot a hatáskörébe tartozó területeken. A polgári kezdeményezések szervezőinek egy év áll a rendelkezésére, hogy összegyűjtsék a szükséges támogató szavazatokat. 2012. május 11-én regisztrálta az Európai Bizottság azt az európai polgári kezdeményezést, amelynek egyik hivatalos kezdeményezője volt magyar részről Fidvaldszky Edit az Együtt az Életért Közhasznú Egyesület elnöke. A hét tagú nemzetközi bizottság még 2012. április 1-jén az új jogintézmény igénybevételére lehetőséget adó első napon kérte az aláírásgyűjtés regisztrálását. Az aláírásokat az Európai Bizottság által jóváhagyott, hiteles fordítással készült aláíró íveken, papír alapon és elektronikusan is lehet gyűjteni. Ez úton az európai polgárok hallathatják hangjukat az Európai Unió legfelsőbb szintjén, beszélhetnek arról, hogy az ember fogantatásától kezdve ember. Aki szeretne ebben a történelmi jelentőségű vállalkozásban részt venni, kérjük, munkájával, aláírásával csatlakozzon a kezdeményezéshez. További információ a www.egykozulunk.hu oldalon található.

Miután ez egy valóban új jogintézmény, amelynek nagyon szigorúak az előírásai, azaz a politikumtól távol kell tartani, ezért is nem bocsátkoztunk abba, hogy itt most aláírásokat gyűjtsünk. Viszont Önök, mint keresztény civil szervezetek képviselői, kérem, fontolják meg, hogy hogyan áll módjukban ennek a kezdeményezésnek a támogatása.

Tolsztoj azt írta a Háború és békében, hogy nem az a beteg ember, akinek magas láza van, vagy akinek szervi baja van, akit ledöntött a lábáról valamilyen fertőzés. Az az igazán beteg – mondja Tolsztoj – aki elveszítette azt a képességét, hogy meggyógyuljon, felépüljön.

Köszönöm a fórum előadóinak a tartalmas, gondolatokat inspiráló előadásait, hozzászólásait.

Köszönöm Önöknek hölgyeim és uraim, hogy figyelmüket és részvételüket szentelték ennek az ügynek. Köszönöm, hogy eljöttek, és aktívan részt vettek a munkánkban.

A mai fórum előadásainak anyagait is megjelentetjük nyomtatásban, úgy, ahogy azt az eddigiekkel is tettük, kérjük, hogy az előző kiadványokat, ha módjukban áll, vigyék magukkal, és terjesszék a saját környezetükben.

Köszönjük a szervezők és a segítők munkáját.

Amikor a mai munkánkat szokásunkhoz híven imával zárjuk, azért imádkozzunk Megváltónk szavaival az Atyához, hogy adjon nekünk életeteket, és adjon erőt nekünk ahhoz, hogy megvédhesük, megőrizhessük a ránk bízott életeteket!

Álljunk fel és imádkozzunk el a Miatyánkot!

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

Jegyzetek

